

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. rugsėjo 12 d.*

„Valstybės pagalba – Regioninė investicinė pagalba – Vokietijos pagalba dideliam investiciniam BMW projektui Leipcige, susijusiam su dviejų modelių elektrinių transporto priemonių (i3 ir i8) gamyba – Sprendimas, kuriuo pagalba pripažinta iš dalies suderinama ir iš dalies nesuderinama su vidaus rinka – SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktas – SESV 108 straipsnio 2 ir 3 dalys – Skatinamasis pagalbos poveikis – Pagalbos būtinumas“

Byloje T-671/14

Bayerische Motoren Werke AG, įsteigta Miunchene (Vokietija), atstovaujama advokatų M. Rosenthal, G. Drauz ir M. Schütte,

ieškovė,

palaikoma

Freistaat Sachsen (Vokietija), atstovaujamos advokatų T. Lübbig ir K. Gaßner,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Komisija, iš pradžių atstovaujama F. Erlbacher, T. Maxian Rusche ir R. Sauer, vėliau – T. Maxian Rusche ir R. Sauer,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo iš dalies panaikinti 2014 m. liepos 9 d Komisijos sprendimą C (2014) 4531 *final* dėl valstybės pagalbos SA. 32009 (2011/C) (ex 2010/N), kurią Vokietijos Federacinė Respublika ketina skirti BMW dideliam investiciniam projektui Leipcige,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Dittrich, teisėjai J. Schwarcz (pranešėjas) ir V. Tomljenović,

posėdžio sekretorė S. Bukšek Tomac, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. rugsėjo 8 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- 1 Ieškovė *Bayerische Motoren Werke AG* yra *Bayerische Motoren Werke* (toliau – BMW) grupės patronuojančioji bendrovė, kurios pagrindinė veikla – BMW, MINI ir *Rolls-Royce* prekių ženklų automobilių ir motociklų gamyba.
- 2 2010 m. lapkričio 30 d. Vokietijos Federacinė Respublika pagal 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 800/2008, skelbiančio tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su [vidaus] rinka taikant [SESV 107 ir 108] straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) (OL L 214, 2008, p. 3), 6 straipsnio 2 dalį pranešė apie pagalbą, kurios nominalus dydis – 49 mln. EUR, o pagalbą ji ketino skirti pagal iš dalies pakeistą 2008 m. gruodžio 7 d. *Investitionszulagengesetz 2010* (Įstatymas dėl investicinės pagalbos) (*BGBL.* 2008 I, p. 2350, toliau – IZG), siekiant Leipcige (Vokietija) statyti BMW elektrinių automobilių iš ir hibridinių įkraunamų automobilių iš gamyklą, vadovaujantis 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairėmis (OL C 54, 2006, p. 13, toliau – Gairės). Pranešime nurodyta, kad investicinės sąnaudos sudaro 392 mln. EUR (t. y. 368,01 mln. EUR be palūkanų), o pagalbos intensyvumas siekia 12,5 %. Faktinis pagalbos išmokėjimas buvo susietas su sąlyga, kad bus suteiktas Europos Komisijos leidimas.
- 3 Gavusi tam tikros papildomos informacijos 2011 m. liepos 13 d. Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį ir atitinkamai gavo Vokietijos Federacinės Respublikos pastabas. 2011 m. gruodžio 13 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtas sprendimas „Valstybės pagalba – Vokietija – Valstybės pagalba SA.32009 (11/C) (ex 10/N) – LIP – Pagalba BMW, Leipcigas – Kvietimas teikti pastabas pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį“ (OL C 363, 2011, p. 20). 2012 m. vasario 3 d. raštu Komisija pranešė Vokietijos Federacinei Respublikai, kad negavo trečiųjų šalių pastabų.
- 4 2012 m. sausio 17 d. Vokietijos valdžios institucijos iš dalies pakeitė pirminį pranešimą taip, kad jis apimtų pagalbą papildomoms investicijoms. Dėl to pagalbos gavėjas nusprendė po sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą. Šiomis aplinkybėmis Vokietijos Federacinės Respublikos paprašyta pateikti kelis paaiškinimus; šie paaiškinimai buvo pateikti Komisijai. 2013 m. rugpjūčio 5 d. raštu Vokietijos Federacinė Respublika dar kartą informavo Komisiją apie kitus pagalbos projekto pakeitimus, susijusius su pagalbos dydžio ir jos intensyvumo sumažinimu.
- 5 2014 m. liepos 9 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2014) 4531 *final* dėl valstybės pagalbos SA.32009 (2011/C) (ex 2010/N) (toliau – ginčijamas sprendimas); jo 1 straipsnis suformuluotas taip:

„45 257 273 EUR valstybės pagalba, kurią Vokietij[os Federacinė Respublika] ketina suteikti [ieškovei] už investiciją [investicijai atlikti] Leipcige, yra suderinama su vidaus rinka tik tuo atveju, jei sumažinama iki [neviršija] 17 mln. EUR (2009 m. kainomis); šią sumą viršijanti suma (28 257 273 EUR) yra nesuderinama su vidaus rinka.

Todėl pagalbą galima teikti neviršijant 17 mln. EUR sumos.“

- 6 Dėl ginčijamo sprendimo motyvų pirmiausia pažymėtina, kad jo 113 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, jog pranešusi apie planuojamą pagalbos priemonę Vokietijos Federacinė Respublika, prieš ją įgyvendindama, įvykdė įsipareigojimus pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį ir atskiro pranešimo reikalavimą, nustatytą Reglamento Nr. 800/2008 6 straipsnio 2 dalyje. Vėliau šio sprendimo 114–123 konstatuojamosiose dalyse Komisija, be kita ko, nurodė veikti pagal Gaires, ypač jų 4.3 dalį „Pagalba dideliems investicijų projektams“ ir jos Komunikatą dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų (OL C 223, 2009, p. 3). Šiomis aplinkybėmis nustačiusi, kad Gairių išnaša Nr. 65 dėl naujo produkto rinkos sukūrimo nagrinėjamu atveju

netaikytina, Komisija atliko vertinimą pagal Gairių 68 punkto a ir b papunkčius, siekdama nustatyti, ar juose numatytos ribos būtų viršytos taip, kad ji turėtų atlikti nuodugnų praneštos pagalbos vertinimą. Taigi atsižvelgdama į iš Vokietijos Federacinės Respublikos gautą informaciją ji turėjo įvertinti, ar pagalbos gavėjas turės didesnę nei 25 % atitinkamo produkto rinkos ir geografinės rinkos dalį. Komisija nurodė, kad jeigu minėtų rinkų bus neįmanoma pagrįstai apibrėžti, ji įvertins, ar pagalbos gavėjas turi tokią rinkos dalį bent vienoje iš galimų rinkų. Be to, ji pažymėjo, kad toks nuodugnus vertinimas, jeigu jis turėjo būti atliktas, neturi įtakos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka analizei.

- 7 Konkrečiau kalbant apie atitinkamų produktų rinkų nustatymą, pirma, Komisija ginčijamo sprendimo 124–127 konstatuojamosiose dalyse iš esmės nurodė, kad turi „abejonių“ dėl klausimo, ar elektrinės ir hibridinės transporto priemonės sudaro bendros įprastų transporto priemonių rinkos dalį. Antra, ginčijamo sprendimo 128–132 konstatuojamosiose dalyse Komisija visų pirma pabrėžė, kad ypač svarbu išanalizuoti transporto priemonių i3, visiškai elektrinių modelių (*Battery Electric Vehicles*), rinkas, nes jeigu šis modelis viršytų atitinkamas ribas bent vienoje iš galimų rinkų, to pakaktų, kad turėtų būti atliktas nuodugnus vertinimas, nesant reikalingumo Komisijai nustatyti atitinkamą transporto priemonių i8, įkraunamų hibridinių modelių (*Plug-in Hybrid Electric Vehicles*), rinką. Be to, ji nusprendė, kad negali užtikrintai teigti, jog šios transporto priemonės priskirtinos prie įprastos rinkos C arba D segmentų pagal „*IHS Global Insight* klasifikaciją“. Trečia, ginčijamo sprendimo 133 ir 134 konstatuojamosiose dalyse Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl klausimo, ar atitinkama rinka yra elektrinių automobilių rinka, kartu vertinant C ir D segmentus. Iš tiesų konstatavusi, kad galimos produktų rinkos turėtų apimti žemiausią lygį, kurio statistiniai duomenys buvo prieinami, ji pažymėjo, kad turi atsižvelgti į ypatingą situaciją, kuri galimai galėjo susidaryti, t. y. pagalbos gavėjo dominuojančią padėtį viename iš elektrinių transporto priemonių rinkos segmentų C arba D.
- 8 Dėl atitinkamos geografinės rinkos Komisija ginčijamo sprendimo 135–140 konstatuojamosiose dalyse iš esmės tvirtino, kad Vokietijos Federacinės Respublikos teiginys, jog kaip atitinkama rinka elektrinėms transporto priemonėms turėtų būti pripažinta pasaulinė rinka, nebuvo paremti pakankamai išsamia informacija dėl veiksnių, numatytų Komisijos pranešime dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Bendrijos konkurencijos teisės tikslams (OL C 372, 1997, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 155). Dėl to ir atsižvelgdama į jai pateiktą informaciją Komisija nusprendė, kad negalėjo galutinai atmesti prielaidos, jog Europos ekonominė erdvė (EEE) laikytina atitinkama geografinė elektrinių arba hibridinių transporto priemonių rinka.
- 9 Šiomis aplinkybėmis ginčijamo sprendimo 141–154 konstatuojamosiose dalyse Komisija atliko rinkos dalių, kurias ieškovė, kaip pagalbos gavėja, teoriškai įgytų tam tikrose galimose rinkose, vertinimą ir nusprendė, kad taikytinas Komunikatas dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų. Šiuo atžvilgiu taip pat reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 156 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, jog pagal 2012 m. liepos 10 d. Sprendimą *Smurfit Kappa Group / Komisija* (T-304/08, EU:T:2012:351) ji turi atlikti išsamų vertinimą visais atvejais, kai teigiamas regioninės pagalbos poveikis nėra akivaizdžiai didesnis už galimą neigiamą poveikį, net jeigu Gairių 68 punkte nustatytos ribos nėra viršytos. Pirma ginčijamo sprendimo 155 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, kad nepateikta jokio įrodymo, patvirtinančio, jog nėra „reikšmingo konkurencijos iškraipymo“, ir kad 50 mln. EUR dydžio pagalba 400 mln. EUR investicijų projektui tikrai turėjo didelę galimybę iškraipyti konkurenciją.
- 10 Be to, dėl nuodugnaus praneštos pagalbos vertinimo ginčijamo sprendimo 157 konstatuojamojoje dalyje Komisija pabrėžė, kad atsižvelgdama į Komunikate dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų apibrėžtus kriterijus turi įvertinti, ar nagrinėjama pagalba reikalinga siekiant paskatinti įgyvendinti investicinį projektą ir ar priemonės nauda yra didesnė nei jos sukeltas konkurencijos iškraipymas ir susijęs šio iškraipymo poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

- 11 Šiuo klausimu Komisija ginčijamo sprendimo 160–173 konstatuojamosiose dalyse, be kita ko, konstatavo, kad Vokietijos Federacinė Respublika įrodė pagalbą, apie kurią pranešė, skatinamąjį poveikį, remiantis antru scenarijumi, numatytu Komunikate dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų, t. y. scenarijumi, susijusiu su aplinkybėmis, kuriomis nesuteikus pagalbos nagrinėjamos investicijos būtų įgyvendintos kitame Europos Sąjungos regione. Dėl šio klausimo Komisija pabrėžė, kad Vokietijos Federacinė Respublika tvirtino, jog gamyklos statyba Miunchene (Vokietija) yra gamyklai Leipcige alternatyvi priemonė. Komisija, be kita ko, teigė, kad iš pagrindinių dokumentų, kurie buvo pateikti ieškovės valdybai 2009 m. gruodžio mėn., aišku, kad „be pagalbos Miuncheno gamykla būtų kainavusi 17 mln. EUR mažiau už Leipcigo gamyklą <...>“. Pažymėjusi, kad kitas veiksnys, taip pat susijęs su investicijų vietos pasirinkimu, yra ilgalaikė strateginė galimybė vėliau didinti gamybos pajėgumus, tačiau šio veiksnio įmonė neišreiškė pinigine išraiška, Komisija nurodė kitus įmonės vidaus dokumentus, patvirtinančius, „kad prieš priimant sprendimą dėl investicijos ir (arba) gamybos vietos buvo nagrinėjama galimybė gauti 50 mln. EUR valstybės pagalbą“.
- 12 Dėl pagalbos, apie kurią pranešta, proporcingumo Komisija ginčijamo sprendimo 174–189 konstatuojamosiose dalyse iš esmės nurodė, kad susiklosčius antrame scenarijuje aprašytai padėčiai pagal Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 33 punktą „pagalba, kaip su vieta susijusi paskata, <...> [būtų] laikoma proporcinga, jeigu ji [būtų] lygi pagalbą gaunančios bendrovės investavimo remiamame regione grynųjų išlaidų ir investavimo kitame (-uose) regione (-uose) grynųjų išlaidų skirtumui“.
- 13 Kalbant apie nagrinėjamą atvejį, Komisija iš esmės nusprendė, kad 17 mln. EUR suma, sudaranti sąnaudų skirtumą tarp dviejų gamybos vietų (Leipcigo ir Miuncheno), apskaičiuota remiantis su produktų gamyba susijusiomis investicinėmis išlaidomis, struktūrinėmis investicinėmis išlaidomis, planavimo ir pradinėmis išlaidomis, gamybos išlaidomis, tiekimo išlaidomis, fiksuotomis išlaidomis ir logistikos išlaidomis, taip pat muitais už tarptautinį krovinių pervežimą, turi būti laikoma pagalbos suma, sudarančia minimalią sumą, turinčią įtakos pagalbos gavėjo sprendimui dėl gamybos vietos pasirinkimo. Todėl Komisija nusprendė, kad ši suma yra proporcinga atsižvelgiant į pagalbą siekiamą tikslą skatinti regioninę plėtrą. Be to, Komisija manė, kad tokiomis aplinkybėmis vertinant pagalbą, apie kurią pranešta, proporcingumą nereikia atsižvelgti į strateginę galimybę išplėsti gamybos pajėgumus Leipcige, kurios nebuvo Miuncheno gamykloje, nes ši galimybė yra reikšminga tik labai ilgalaikiu laikotarpiu, taigi viršijančiu aptariamo investicinio projekto gyvavimo ciklą.
- 14 Ginčijamo sprendimo 176 ir paskesnėse konstatuojamosiose dalyse Komisija atmetė Vokietijos Federacinės Respublikos argumentą, kad priemonės proporcingumas turi būti vertinamas ne vien remiantis dokumentais, kurie atspindi situaciją sprendimo dėl investicijų ir gamybos vietos priėmimo metu, bet taip pat atsižvelgiant į papildomas faktines išlaidas, t. y. nagrinėjamu atveju – į visą 50 mln. EUR sumą, apimančią papildomas 29 mln. EUR išlaidas, kurių „atsirado baigiantis 2012 metams“. Iš esmės Komisija šiuo klausimu teigė, kad negali būti leidžiama įrodyti pagalbos skatinamąjį poveikį ir proporcingumą remiantis dokumentais, kuriuose pateikiami visiškai skirtingi skaičiai, susiję su investicijos į gamybos vietą remiamame regione bendraisiais trūkumais ir grynosiomis išlaidomis. Anot Komisijos, visų pirma negalima remtis dokumentais, kuriuose nurodytos išlaidos, patirtos tik praėjus keleriems metams po to, kai buvo priimti atitinkami sprendimai dėl investicijų ir gamybos vietos ir kai su investicijų projektu susiję darbai jau buvo pradėti.
- 15 Ginčijamo sprendimo 190–198 konstatuojamosiose dalyse, įvertinusi pagalbą, apie kurią pranešta, teigiamą ir neigiamą poveikį, Komisija juos palygino ir konstatavo, kad teigiamas 17 mln. EUR pagalbos poveikis nusveria neigiamą poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir galimą socialinį ir ekonominį poveikį alternatyvioje gamybos vietoje, kuri yra palankesnėje padėtyje esančiame regione.

16 Galiausiai ginčijamo sprendimo 199–202 konstatuojamosiose dalyse Komisija paneigė Vokietijos Federacinės Respublikos argumentą, kad jos įgaliojimai tikrinti aptariamą pagalbą priemonės suderinamumą su vidaus rinka pagal Komunikatą dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų yra apriboti ta pagalbos sumos dalimi, kuri viršija ribą, nuo kurios apie pagalbą reikia pranešti pagal Reglamento Nr. 800/2008 6 straipsnio 2 dalį.

Procesas ir šalių reikalavimai

17 Ieškovė pareiškė šį ieškinį, jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2014 m. rugsėjo 19 d. 2014 m. gruodžio 4 d. Komisija pateikė atsiliepimą į ieškinį.

18 Pagal 1991 m. gegužės 2 d. Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis Teismas) procedūros reglamento 24 straipsnio 6 dalį 2014 m. gruodžio 8 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 439, 2014, p. 30) paskelbtas pranešimas dėl šioje byloje pareikšto ieškinio.

19 2015 m. sausio 28 d. ieškovė Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė dubliką, o 2015 m. kovo 11 d. Komisija pateikė tripliką.

20 2015 m. sausio 16 d. įstojanti į bylą šalis *Freistaat Sachsen* pateikė prašymą įstoti į bylą ieškovės pusėje. Komisija ir ieškovė pateikė pastabas Bendrojo Teismo kanceliarijai atitinkamai 2015 m. vasario 4 d. ir 10 d. Prašymas įstoti į bylą buvo patenkintas 2015 m. gegužės 11 d. Bendrojo Teismo penktosios kolegijos pirmininko nutartimi.

21 2015 m. liepos 3 d. įstojusi į bylą šalis Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė įstojimo į bylą paaiškinimą, dėl kurio ieškovė ir Komisija pateikė pastabas 2015 m. rugsėjo 14 d.

22 2015 m. rugsėjo 17 d. Bendrojo Teismo kanceliarija šalims pranešė apie rašytinės proceso dalies pabaigą. 2015 m. rugsėjo 22 d. Komisija nurodė, kad neprašo surengti teismo posėdžio. 2015 m. spalio 7 d. ieškovė nurodė, kad nori būti išklaudyta.

23 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu Bendrasis Teismas (penktoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.

24 Šalys buvo išklaudytos ir atsakė į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus per 2016 m. rugsėjo 8 d. posėdį.

25 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą sprendimą, „kiek juo pripažinta nesuderinama su vidaus rinka 28 257 273 EUR suma, kuri atitinka prašomos 45 257 273 EUR pagalbos dalį, viršijančią 17 mln. EUR“,
- nepatenkinus šio reikalavimo, „panaikinti [minėtą sprendimą], kiek juo pripažinta nesuderinama su vidaus rinka 22,5 mln. EUR suma, kuriai netaikoma pareiga pranešti remiantis Reglamento Nr. 800/2008 6 straipsnio 2 dalimi“,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

26 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

- atmesti ieškinį,
- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

- 27 Įstojusi į bylą šalis iš esmės Bendrojo Teismo prašo priimti sprendimą pagal ieškovės pateiktus reikalavimus.

Dėl teisės

- 28 Ieškovė nurodo tris pagrindus. Pirmasis pagrindas grindžiamas SESV 108 straipsnio 3 dalies pažeidimu, antrasis pagrindas grindžiamas SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkto pažeidimu, o trečiasis pagrindas, nurodytas papildomai, grindžiamas SESV 108 straipsnio 3 dalies ir Reglamento Nr. 800/2008 pažeidimu dėl pagalbos dydžio apribojimo mažesne suma nei suma, dėl kurios netaikoma pareiga pranešti.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, grindžiamo SESV 108 straipsnio 3 dalies pažeidimu

- 29 Ieškovės nurodytas pirmasis ieškinio pagrindas padalytas į tris dalis. Pirma dalis susijusi su tuo, kad nebuvo atlikta išsamaus ir nešališko tyrimo vykdant pirminę tyrimo procedūrą. Antra dalis susijusi su tariamu išsamaus ir nešališko tyrimo neatlikimu per oficialią tyrimo procedūrą. Trečia dalis susijusi su tuo, kad Komunikatas dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų akivaizdžiai klaidingai pripažintas taikytinu.

Dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies

- 30 Ieškovė iš esmės mano, kad Komisija pažeidė SESV 108 straipsnio 3 dalį, taip pat rūpestingumo ir gero administravimo pareigą, nes per pirminę tyrimo procedūrą nesistengė įveikti kilusių sunkumų apibrėžiant atitinkamą rinką. Anot jos, jeigu Komisija būtų laikiusis gero valdymo principo ir teisingai aiškinusi Gairių 68 punkto a papunktį, ji nebūtų atlikusi nuodugnaus nagrinėjamos pagalbos vertinimo. Ieškovė Komisiją taip pat kaltina tuo, kad ji nepradėjo konstruktyvaus dialogo su Vokietijos Federacine Respublika ir ja.
- 31 Įstojusi į bylą šalis iš esmės nurodo, kad Komisijos teiginys dėl įrodinėjimo pareigos, kuriuo ji grindžia oficialios tyrimo procedūros pradėjimą, nėra įtikinamas. Įstojusios į bylą šalies nuomone, ne Vokietijos Federacinė Respublika turėjo įrodyti, kad „nėra rimtų sunkumų“, t. y. neigiamą faktą. Anot jos, Komisija taip pat negalėjo prisidengti tariamu gautos informacijos nepakankamumu.
- 32 Komisija ginčija ieškovės ir įstojusios į bylą šalies teiginius.
- 33 Bendrasis Teismas pirmiausia pažymi, kad pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį Komisija atlieka planuojamos valstybės pagalbos tyrimą, kurio tikslas yra susidaryti pirminę nuomonę apie šios pagalbos visišką ar dalinį suderinamumą su vidaus rinka. SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatyta oficialia tyrimo procedūra siekiama apginti suinteresuotųjų trečiųjų šalių teises, be to, ji skirta tam, kad Komisija prieš priimdama sprendimą nustatytų visas bylos aplinkybes, be kita ko, susipažindama su suinteresuotųjų trečiųjų šalių ir valstybių narių pastabomis. Nors jos teisės, susijusios su sprendimu pradėti šią procedūrą, yra ribotos, tirdama ir vertindama bylos aplinkybes Komisija vis dėlto turi tam tikrą diskreciją nustatyti, ar jos sukelia rimtų sunkumų. Atsižvelgdama į SESV 108 straipsnio 3 dalies tikslą ir jai nustatytą pareigą laikytis gero administravimo principo Komisija gali, be kita ko, pradėti dialogą su pranešimą pateikusia valstybe ar su trečiosiomis šalimis tam, kad vykstant pirminei tyrimo procedūrai įveiktų galimus kilusius sunkumus (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 75 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 34 Pagal jurisprudenciją SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatyta procedūra yra privaloma, kai Komisija susiduria su rimtais sunkumais vertindama, ar pagalba yra suderinama su vidaus rinka (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 76 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

- 35 Taigi remdamasi faktinėmis ir teisinėmis bylos aplinkybėmis Komisija turi nuspręsti, ar nagrinėjant pagalbos suderinamumą patirti sunkumai reikalauja pradėti šią procedūrą. Šis vertinimas turi atitikti tris reikalavimus (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 77 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 36 Pirma, Komisijos teisė po pirminės tyrimo procedūros pareikšti nuomonę dėl pagalbos suderinamumo su vidaus rinka pagal SESV 108 straipsnį taikoma tik priemonėms, dėl kurių nekyla rimtų sunkumų, vadinasi, šis kriterijus yra išimtinio pobūdžio. Taigi Komisija negali atsisakyti pradėti oficialią tyrimo procedūrą remdamasi kitomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, trečiųjų asmenų interesais, procedūros ekonomijos sumetimais ar bet kuriais kitais administraciniais ar politiniais motyvais (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 78 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 37 Antra, kai Komisija susiduria su rimtais sunkumais, ji privalo pradėti oficialią tyrimo procedūrą ir šiuo atžvilgiu neturi jokios diskrecijos (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 79 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 38 Trečia, rimtų sunkumų sąvoka yra objektyvaus pobūdžio. Tokių sunkumų egzistavimas turi būti nustatytas objektyviai tiek iš ginčijamo akto priėmimo aplinkybių, tiek iš jo turinio, susiejant sprendimo motyvus su įrodymais, kuriuos Komisija galėjo turėti tuo metu, kai priėmė sprendimą dėl ginčijamos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka. Iš to matyti, kad Bendrojo Teismo vykdoma teisėtumo kontrolė, susijusi su rimtų sunkumų egzistavimu, dėl savo pobūdžio aprėpia daugiau nei vien patikrinimą, ar nepadaryta akivaizdžios vertinimo klaidos (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 80 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 39 Jurisprudencijoje taip pat nustatyta, kad tai, jog per pirminę tyrimo procedūrą Komisijos atliktas tyrimas buvo nepakankamas ar neišsamus, yra požymis, kad kilo rimtų sunkumų (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 81 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 40 Be to, reikia priminti, kad rimtų sunkumų egzistavimo nagrinėjimu siekiama išsiaiškinti, ar Komisija, priimdama sprendimą pradėti oficialią tyrimo procedūrą, turėjo pakankamai išsamią informaciją, kad įvertintų ginčijamos priemonės suderinamumą su vidaus rinka (šiuo klausimu žr. 2010 m. kovo 3 d. Sprendimo *Bundesverband deutscher Banken / Komisija*, T-36/06, EU:T:2010:61, 129 punktą). Komisija, priimdama valstybės priemonei palankų sprendimą, SESV 108 straipsnio 3 dalies pirminiu etapu gali apsiriboti tik tuo atveju, jeigu po pirminio nagrinėjimo yra įsitikinusi, kad ši priemonė nėra pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, arba, jeigu laikytina pagalba, kad ji suderinama su vidaus rinka (šiuo klausimu žr. 2010 m. kovo 3 d. Sprendimo *Bundesverband deutscher Banken / Komisija*, T-36/06, EU:T:2010:61, 125 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 41 Be to, kai Komisija vertina valstybės pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, atsižvelgdama į SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, ji turi atsižvelgti į Sąjungos interesą ir negali nevertinti šių priemonių poveikio atitinkamai rinkai arba rinkoms visoje EEE. Tokiu atveju Komisija privalo ne tik patikrinti, ar šiomis priemonėmis bus veiksmingai prisidėta prie atitinkamų regionų ekonomikos plėtros, bet ir įvertinti šios pagalbos poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir, be kita ko, sektorinę įtaką, kurią ji gali daryti Sąjungoje (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 82 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 42 Taikydama SESV 107 straipsnio 3 dalį Komisija naudojasi didele diskrecija, o jos įgyvendinimas apima sudėtingus ekonominius ir socialinius vertinimus, kurie turi būti atlikti Sąjungos kontekste. Šiuo atžvilgiu šiai diskrecijai įgyvendinti taikoma teisminė kontrolė, skirta tik įvertinti, ar laikomasi procedūrinių ir motyvavimo taisyklių, ir patikrinti nurodytų faktinių aplinkybių tikslumą, taip pat nustatyti, ar nėra teisės klaidos, akivaizdžios faktinių aplinkybių vertinimo klaidos ar piktnaudžiavimo

įgaliojimais (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 83 punktą ir nurodytą jurisprudenciją ir 2012 m. kovo 2 d. Sprendimo *Nyderlandai / Komisija*, T-29/10 ir T-33/10, EU:T:2012:98, 102 ir paskesnius punktus).

- 43 Vis dėlto priimdama elgesio taisyklės ir pranešdama apie jas viešai paskelbiant, kad nuo šio momento taikys jas atvejams, kuriems šios taisyklės skirtos, Komisija apriboja savo diskreciją ir negali nukrypti nuo šių taisyklių, nes priešingu atveju jai gali būti paskirta sankcija už bendrųjų teisės principų, pavyzdžiui, vienodo požiūrio ar teisėtų lūkesčių apsaugos, pažeidimą, nebent atsižvelgdama į šiuos principus ji nurodytų priežastis, dėl kurių nesilaiko savo pačios taisyklių (žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 84 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 44 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Gairių 68 punkte, be kita ko, nustatyta rinkos dalies riba (25 %), kurią viršijus Komisija privalo pradėti oficialią tyrimo procedūrą, numatytą SESV 108 straipsnio 2 dalyje, net jeigu *a priori* ji mano, kad nagrinėjama pagalba yra suderinama su vidaus rinka. Tačiau, nepaisant to, iš šios taisyklės nematyti, kad oficialios tyrimo procedūros negalima pradėti, jeigu šios ribos nėra viršytos, ir kad Komisija tokiu atveju privalo vertinti pagalbą tiesiogiai kaip suderinamą su vidaus rinka (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 85, 86 ir 88 punktus). Iš tiesų tokiu atveju Komisija, žinoma, turi galimybę nepradėti oficialios tyrimo procedūros, tačiau negali pateisinti tokio sprendimo tuo, kad yra priversta padaryti tai pagal Gairių 68 punktą (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 88 punktą).
- 45 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad Komisija nusprendė, jog būtina pradėti oficialią tyrimo procedūrą. Šiuo atžvilgiu ji teigė, be kita ko, kad negali atmesti galimybės, jog Gairių 68 punkto a papunktyje nustatyta riba viršyta bent kai kuriose atitinkamose produktų rinkose.
- 46 Konstatuotina, kad nusprendusi pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija nepažeidė SESV 108 straipsnio 3 dalies ir rūpestingumo ar gero administravimo pareigos.
- 47 Iš tiesų, pirma, kaip matyti iš šio sprendimo 44 punkto, esant rimtų sunkumų Komisija turi teisę pradėti oficialią tyrimo procedūrą, neatsižvelgdama į tai, ar viršyta Gairių 68 punkto a papunktyje nustatyta 25 % rinkos dalies riba.
- 48 Antra, reikia priminti, kad patvirtindama Gairių 68 punkto a papunktį Komisija įsipareigojo pradėti oficialią tyrimo procedūrą, kai viršyta 25 % rinkos dalies riba (žr. šio sprendimo 44 punktą). Taigi Komisija nepadarė klaidos, pabrėžusi, kad pirminės tyrimo procedūros etape ji negali atmesti galimybės, jog ši riba yra viršyta.
- 49 Iš tiesų, priešingai, nei teigia ieškovė, negalima manyti, kad Komisija per pirminę tyrimo procedūrą niekaip nebandė įveikti kilusių sunkumų. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad po Vokietijos Federacinės Respublikos pranešimo, kuriame kaip atitinkama produktų rinka nurodyta elektrinių transporto priemonių rinka arba alternatyviai visos įprastos transporto priemonės ir šiomis aplinkybėmis galimi segmentai C ir D pagal „*IHS Global Insight* klasifikaciją“, kartu pabrėžiant problematiką, keliamą tokio segmentavimo elektrinių transporto priemonių sektoriui, nors atsižvelgiant į atitinkamos geografinės rinkos apibrėžimą ja buvo laikoma pasaulinė rinka, 2011 m. sausio 31 d. raštu Komisija paprašė papildomos informacijos; į jį Vokietijos Federacinė Respublika atsakė 2011 m. kovo 1 d.
- 50 Konkrečiai iš 2011 m. sausio 31 d. Komisijos rašto matyti, kad prašoma papildoma informacija buvo susijusi būtent su priežastimis, dėl kurių elektrinių transporto priemonių rinka buvo siūloma kaip atitinkama rinka, o ne siauriau ar kitaip apibrėžta rinka, ir priežastimis, dėl kurių Vokietijos Federacinė Respublika manė, kad bus sukurta pasaulinė integruota elektrinių transporto priemonių rinka, turinti platų prekybos srautą. Be to, Komisija siekė gauti tam tikrus papildomus nepriklausomus

tyrimus ir analizes, susijusius su tikėtina nagrinėjamos rinkos segmentacija. Visi minėti informacijos prašymai turi būti vertinami atsižvelgiant į aplinkybes, kurios matyti iš aptariamo rašto 14 ir 15 punktų ir kuriomis remiantis darytina išvada, kad Komisija manė, jog nagrinėjamame sektoriuje buvo sunku parengti perspektyvinę analizę. Šiomis aplinkybėmis Komisija manė, jog negalima atmesti galimybės, kad ieškovė bendrai vertinant EEE elektrinių transporto priemonių rinkos C ir D segmentus galėjo įgyti didesnę nei 25 % dalį. Taigi ji nusprendė, kad būtina prašyti išsamios informacijos dėl skirtingų galimai reikšmingų segmentų.

- 51 Po 2011 m. kovo 1 d. Vokietijos Federacinės Respublikos atsakymo, kuriame, be kita ko, buvo atkreiptas dėmesys į sunkumus, kylančius dėl atitinkamų rinkų apibrėžimo, Komisija 2011 m. balandžio 20 d. raštu paprašė papildomos informacijos, be kita ko, dėl modelių i3 ir i8 klasifikavimo, taip pat išsamios informacijos dėl atitinkamos geografinės rinkos. Atsakymas jai perduotas 2011 m. gegužės 25 d.
- 52 Priešingai, nei tvirtina ieškovė, Komisija kritikavo ne tik tam tikros informacijos, gautos iš Vokietijos Federacinės Respublikos dėl atitinkamos produktų rinkos ir geografinės rinkos, nepakankamumą. Iš tiesų iš įvairių minėtų raštų, vertinamų kartu su sprendimu pradėti oficialią tyrimo procedūrą, matyti, kad Komisija, atsižvelgdama į jų kontekstą, vertino jau gautą informaciją ir nusprendė, kad negali priimti galutinės pozicijos dėl atitinkamų rinkų apibrėžimo, nepradėjusi oficialios tyrimo procedūros, siekdama pateikti klausimus trečiosioms šalims dėl aspektų, kurie jai ir toliau kėlė rimtų sunkumų. Dėl geografinės rinkos, konkrečiai nurodytos ieškovės teiginiuose, Komisija nusprendė, kad remiantis jos gauta informacija neįmanoma teisės požiūriu pakankamai įrodyti, jog šiuo metu egzistuoja pasaulinė aptariamų produktų rinka. 2012 m. vasario 17 d. raštu Komisija vėl paprašė papildomos informacijos.
- 53 Be to, pažymėtina, kad Komisija teisingai pabrėžė sunkumus ir neaiškumus, su kuriais susidūrė, nes net Vokietijos Federacinė Respublika 2011 m. kovo 1 d. rašte nurodė sunkumus dėl atitinkamų rinkų apibrėžimo. Pirma, ji teigė, kad elektrinių ar lengvųjų elektrinių transporto priemonių rinka dar nėra apibrėžiama ir kad hibridinių transporto priemonių rinka „turėjo tendenciją formuotis tik aukštesnių segmentų lygyje“, t. y. segmentuose E ir F. Todėl atitinkama rinka būtų visa įprastų transporto priemonių pasaulinė rinka be jokio papildomo segmentavimo. Antra, atsakydama į konkrečius Komisijos klausimus dėl segmentų, kuriems galėtų priklausyti elektrinės transporto priemonės, Vokietijos Federacinė Respublika nurodė, kad dėl savo ilgio transporto priemonės i3 patektų į segmentus B ir C, bet dėl kainos būtų labiau pagrįsta jas klasifikuoti segmente D. Trečia, dėl ieškovės konkurentų gaminamų elektrinių transporto priemonių reikia pažymėti, kad jas taip pat būtų sunku klasifikuoti nesant išsamios informacijos, tačiau, anot Vokietijos Federacinės Respublikos, jos galėtų patekti būtent į segmentus A, B ar C. Be to, kadangi elektrinės transporto priemonės tik neseniai pradėtos gaminti masiškai, dėl naujų gamybos pajėgumų pirmaujanti įmonė automatiškai statistiniu požiūriu įgytų didelę rinkos dalį. Tačiau Vokietijos Federacinė Respublika šiuo klausimu taip pat tvirtino, kad į tai nereiktų atsižvelgti analizuojant, vadovaujantis Gairių 68 punktu, nes jomis labiau siekiama išvengti perteklinių pajėgumų ar dominuojančių įmonių buvimo rinkoje situacijų.
- 54 Dėl visų šių aplinkybių Komisija paprašė papildomos informacijos, nurodytos šio sprendimo 49–51 punktuose. Šiomis aplinkybėmis reikia atmesti ieškovės teiginį, kad Komisija faktiškai nepalaikė tikro dialogo su Vokietijos Federacine Respublika. Be to, kadangi ieškovės teiginiai taip pat susiję su tuo, kad Komisija nepalaikė dialogo su ja, pakanka konstatuoti, kad pagal 2004 m. liepos 8 d. Sprendimą *Technische Glaswerke Ilmenau / Komisija* (T-198/01, EU:T:2004:222, 191–193 punktai), kuris pagal analogiją taikytinas šioje byloje, kiek tai susiję su pirmine tyrimo procedūra, toks reikalavimas Komisijai netaikomas.
- 55 Taigi reikia atmesti pirmojo pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą, bet kuriuo atveju nesant reikalingumo priimti sprendimo dėl šalių kitų teiginių pagrįstumo, pavyzdžiui, įstojusios į bylą šalies teiginio dėl neįmanomumo ieškovei įrodyti tai, kas yra neigiamas faktas, ir dėl klausimo, ar galima klaida, turinti įtakos sprendimui pradėti oficialią tyrimo procedūrą, galėtų paneigti ginčijamo sprendimo teisėtumą.

Dėl pirmojo pagrindo antros dalies

- 56 Ieškovė iš esmės teigia, kad neaiškumai, susiję su rinkos apibrėžimu atliekant analizę, numatytą Gairių 68 punkto a papunktyje, kurie, be kita ko, matyti iš ginčijamo sprendimo, turėjo būti pašalinti ne vėliau kaip per oficialią tyrimo procedūrą. Anot jos, kadangi šių neaiškumų tiesiogiai kilo dėl Komisijos priimto požiūrio, ji negalėjo remtis tuo, kad nei dalyviai, nei tretieji asmenys tariamai nepateikė reikšmingos informacijos, atsakydami į sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą paskelbimą. Atsižvelgdama į šios bylos aplinkybes ji turėjo imtis kitų priemonių, kad visiškai išsiaiškintų visas bylos aplinkybes, pavyzdžiui, pasitelkdama išorės ekspertą ar atlikdama rinkos tyrimą. Komisijos priimtas požiūris, ieškovės nuomone, lėmė nepagrįstą nevienodą vertinimą.
- 57 Įstojusi į bylą šalis ginčija Komisijos patvirtintą metodą siekiant nustatyti atitinkamą rinką. Pirma, ji tvirtina, kad šis metodas sukėlė kliūčių teisės požiūriu ir gali būti laikomas savavališku. Antra, ji nurodo, kad rinkos apibrėžimas kenkia kompetencijos pasidalijimui tarp Komisijos ir valstybių narių. Trečia, anot jos, apibrėžiant rinką akivaizdžiai trūksta pagrindimo ar faktinio pagrindo. Galiausiai, įstojusios į bylą šalies nuomone, rinkos apibrėžimas pažeidžia bendrąjį vienodo požiūrio principą.
- 58 Komisija ginčija ieškovės ir įstojusios į bylą šalies teiginius.
- 59 Pirmiausia Bendrasis Teismas pažymi, kaip ir Komisija, kad šis ieškovės kaltinimas dėl jo turinio turi būti laikomas susijusiu su tariamu SESV 108 straipsnio 2 dalies, o ne SESV 108 straipsnio 3 dalies pažeidimu. Iš tiesų jis susijęs su tariamu tyrimo įsipareigojimų neįvykdymu vykstant oficialiai tyrimo procedūrai.
- 60 Be to, Bendrasis Teismas pažymi, kad esminė ieškovės kritika iš esmės susijusi su tuo, kaip Komisija vertino informaciją, jai leidžiančią nustatyti atitinkamą rinką ir ieškovės dalį šioje rinkoje. Konkrečiai ieškovė teigia, kad dėl pakankamai išsamios analizės dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo nebuvimo Komisija padarė klaidų nustatydamas, ar nagrinėjant pagalbos, apie kurią pranešta, suderinamumą su vidaus rinka, reikia taikyti Komunikatą dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų, ar tik Gaires.
- 61 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymi, kad Gairių 68 punktas suformuluota taip:
- „68. Kai bendra pagalbos suma iš visų šaltinių sudaro daugiau nei 75 % didžiausios pagalbos sumos, kuri galėtų būti suteikta investiciniam projektui, kurio reikalavimus atitinkančios išlaidos yra 100 mln. EUR, pagal pagalbos suteikimo dieną galiojančią didelėms įmonėms aukščiausią standartinę ribą, nustatytą patvirtintame regioninės pagalbos žemėlapyje, ir kai:
- a) pagalbos gavėjo pardavimai sudaro daugiau kaip 25 % atitinkamo (-ų) produkto (-ų) atitinkamoje (-ose) rinkoje (-se) prieš įgyvendinant investicijas arba įgyvendinus investicijas sudarys daugiau kaip 25 %;
- <...>
- Komisija patvirtins regioninę investicinę pagalbą tik pagal [SESV 108] straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą išsamiai patikrinusi, ar pagalba yra reikalinga investicijų skatinimui ir ar pagalbos nauda yra didesnė nei konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.“
- 62 Gairių 68 punkte esančioje 63 išnašoje patikslinta, kad prieš įsigaliojant Gairėms, t. y. 2007 m. sausio 1 d., Komisija ketino parengti ir kitas gaires dėl kriterijų, į kuriuos ji atsižvelgs vertindama, ar pagalba yra būtina investicijoms skatinti ir ar pagalbos suteikiama nauda yra didesnė už konkurencijos iškraipymą ir poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

- 63 Kaip tvirtina Komisija, siekiant įvertinti pagalbos dideliems investicijų projektams, viršijančios Gairių 68–70 punktuose numatytas ribas, suderinamumą su SESV 107 straipsnio 3 dalimi, dėl su ja susijusios ypatingos konkurencijos iškraipymo ir poveikio prekybai rizikos reikia taikyti Komunikatą dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų.
- 64 Konkrečiai reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 6 ir 7 dalių, Gairių 68–70 punktai turi būti vertinami atsižvelgiant į tai, kad tam tikra didelės sumos regioninė pagalba dideliems investicijų projektams gali turėti esminį poveikį prekybai ir labai iškraipyti konkurenciją. Dėl šios priežasties Komisija anksčiau iš esmės laikėsi politikos neleisti pagalbos dideliems investicijų projektams, viršijančios tam tikras ribas, o šiam ginčui reikšmingu laiko momentu laikosi politikos vertinti tokią pagalbą pagal išsamius reikalavimus.
- 65 Vis dėlto, nors Gairių 68 punkte nustatyta Komisijos pareiga atlikti išsamų patikrinimą, ar atitinkama pagalba yra reikalinga investicijoms skatinti ir ar pagalbos nauda yra didesnė nei konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai, ši taisyklė niekaip nekliudo atlikti tokį patikrinimą, kai atitinkamos ribos nėra viršytos (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 88 punktą). Iš tiesų vien tai, kad Gairėse numatytos ribos nėra viršytos, automatiškai nereiškia, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka. Priešingai, net tuo atveju, jeigu minėtos ribos nėra viršytos ir tenkinamos kitos sąlygos, numatytos regioninėse gairėse, Komisija turi teisę patikrinti, ar nauda regioninei plėtrai yra didesnė nei atitinkamo projekto sukelti neigiami veiksniai, susiję su konkurencijos iškraipymu (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 90–97 punktus), todėl reikia, be kita ko, tikrinti, ar atitinkama pagalba yra būtina.
- 66 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia patvirtinti Komisijos išvadą ginčijamo sprendimo 156 konstatuojamojoje dalyje, kad ji turi teisę atlikti nuodugną nagrinėjamos pagalbos vertinimą, neatsižvelgiant į tai, ar viršytos Gairių 68 punkte numatytos ribos. Be kita ko, niekas nekliudo Komisijai atliekant šį patikrinimą ir vertinant, ar nagrinėjama pagalba yra būtina, taikyti kriterijus, nurodytus Komunikate dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų.
- 67 Šiomis aplinkybėmis taip pat reikia atmesti ieškovės argumentą dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo. Šiuo klausimu pakanka priminti, kad, priešingai, nei tvirtina ieškovė, net dėl pagalbos įmonėms, kurios turi mažesnę nei 25 % rinkos dalį, Komisija atlieka tyrimą, atsižvelgdama į SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus, kuris tam tikrais atvejais apima vertinimą, ar nagrinėjama pagalba yra būtina.
- 68 Taigi reikia atmesti šio pagrindo antrą dalį, nesant reikalingumo priimti sprendimo dėl argumentų, kuriais siekiama įrodyti, kad nagrinėjamu atveju Komisija neturėjo teisės nuspręsti, jog viršyta Gairių 68 punkto a papunktyje numatyta riba, ir kad ginčijamame sprendime nurodyti motyvai šiuo klausimu yra nepakankami.

Dėl pirmojo pagrindo trečios dalies

- 69 Ši dalis pati yra padalyta į keturis kaltinimus; pirmasis susijęs su akivaizdžia klaida dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo nebuvimo, antrasis susijęs su akivaizdžia vertinimo klaida, padaryta apibrėžiant atitinkamą produkto rinką siekiant nustatyti rinkos dalis, trečiasis – su akivaizdžia vertinimo klaida apibrėžiant atitinkamą geografinę rinką siekiant nustatyti rinkos dalis ir galiausiai ketvirtasis kaltinimas susijęs su akivaizdžiai klaidingu rinkos dalių nustatymu.

- 70 Bendrai dėl visų šių kaltinimų ieškovė teigia, kad dėl kruopštaus ir nešališko tyrimo pareigos pažeidimo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, kiek Komisija nusprendė, kad pagrįsta pereiti į „kitą oficialios tyrimo procedūros etapą“ ir šiame kontekste taikyti Komunikatą dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų.
- 71 Šiuo klausimu, pirma, primintina, kad reikia patvirtinti Komisijos išvadą ginčijamo sprendimo 156 konstatuojamojoje dalyje, kad ji turi teisę atlikti išsamų nagrinėjamos pagalbos vertinimą, neatsižvelgiant į tai, ar viršytos regioninių gairių 68 punkte nustatytos ribos.
- 72 Antra, pažymėtina, kad vien ši išvada pateisina Komisijos sprendimą atlikti išsamų nagrinėjamos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka ir, be kita ko, jos būtinumo tyrimą.
- 73 Taigi reikia atmesti kaip nereikšmingus visus argumentus, ieškovės nurodytus pirmojo pagrindo trečioje dalyje, kuriais siekiama įrodyti, kad Komisija neturėjo konstatuoti, jog buvo viršyta Gairių 68 punkte nustatyta 25 % rinkos dalies riba, ir dėl to visą šį pagrindą.

Dėl antrojo ieškinių pagrindo, grindžiamo SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkto pažeidimu

- 74 Ieškovės nurodytą antrąjį pagrindą sudaro keturios dalys. Pirmos trys susijusios su atitinkamai skatinamojo pagalbos poveikio, pagalbos tinkamumo ir pagalbos pasekmių akivaizdžiai klaidingu vertinimu. Galiausiai ketvirta dalis susijusi su tariama akivaizdžiai klaidinga išvada dėl faktinių aplinkybių, kalbant apie papildomas faktines išlaidas.
- 75 Pirmiausia ieškovė nurodo, kad nei Reglamente Nr. 800/2008, nei Gairėse skatinamasis poveikis nėra įvertintas kiekybiškai. Visų pirma nereikia nustatyti gamybos vietos trūkumų, kuriuos galėtų kompensuoti „skatinamoji priemonė“. Dėl pagalbos tinkamumo reikia pažymėti, kad SESV 107 straipsnio 3 dalies ir Reglamento Nr. 800/2008 logika, anot ieškovės, nesieja pagalbos sumos su papildomų išlaidų įrodymu. Net jeigu Bendrasis Teismas nepritarėtų šiai analizei, jos nuomone, reiktų manyti, kad pagalbos tinkamumas turėtų būti pagrįstas papildomomis faktinėmis išlaidomis, o ne anksčiau apskaičiuotomis planavimo išlaidomis. Užuovertinusi investicijų projekto naudą ir trūkumus, Komisija tik konstatavo, kad bet kokia pagalba, didesnė nei iš pradžių apskaičiuotų išlaidų skirtumas, sukelia didelį konkurencijos iškraipymą.

Dėl antrojo pagrindo pirmos dalies

- 76 Ieškovė mano, jog Komisijos vertinimas, kad „nei skatinamasis poveikis, nei pagalbos tinkamumas nebuvo įrodyti“ dėl pagalbos dalies, viršijančios 17 mln. EUR sumą, yra akivaizdžiai klaidingas. Anot ieškovės, skatinamojo poveikio „atskiro“ vertinimo sąlygos nustatytos Reglamente Nr. 800/2008 8 straipsnio 3 dalies e punkte. Ji tvirtina, kad 49 mln. EUR pagalbos suteikimo skatinamasis poveikis buvo įrodytas, nurodydama, be kita ko, ginčijamo sprendimo 172 konstatuojamąją dalį. Anot jos, šio dydžio pagalba leido ne tik kompensuoti gamybos vietos trūkumus, bet ir padengti kitus trūkumus, įskaitant tam tikrus, „kurie negali būti išreikšti skaičiais“, susijusius su investavimo į visiškai naują transporto priemonę, gaminamą ne pagrindinėje įmonės gamybos vietoje, rizika. Ieškovė teigia, jog abejotina, kad sąnaudų skirtumas, įvertintas 17 mln. EUR sprendimo dėl investicijų metu, BMW būtų buvusi pakankama paskata vykdyti projektą Leipcige. Be to, tokio klausimo nebuvo pateikta šios įmonės valdybai.
- 77 Įstojusi į bylą šalis nurodo, kad pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį su investavimu susiję trūkumai turėtų „būti bent jau kompensuojami“, nes tai yra vienintelis būdas sukurti paskatą investuoti remiamuose regionuose. Vis dėlto turėtų būti sukurtos kitos paskatos suteikiant galimybę nepalankioje padėtyje esantiems regionams įveikti jų ekonominį atsilikimą. Nors pirmine teise draudžiama kompensacijos

permoka, ji nėra pagrįsta nepakankamos kompensacijos principu. Tuo remiantis darytina išvada, kad visos dėl atitinkamo investavimo patirtos papildomos išlaidos, neviršijančios leistinos ribos, yra suderinamos su vidaus rinka.

- 78 Komisija ginčija ieškovės ir įstojusios į bylą šalies teiginius.
- 79 Pirmiausia reikia priminti, kad jeigu sprendimui pakankamai teisiškai pagrįsti pakanka tik tam tikrų jo motyvų, galimi kitų akto motyvų trūkumai bet kuriuo atveju neturi įtakos jo rezoliucinei daliai. Be to, jeigu Komisijos sprendimo rezoliucinė dalis grindžiama keliomis argumentų grupėmis, kurių kiekvienos atskirai pakaktų šiai rezoliucinei daliai pagrįsti, iš esmės šį aktą reikia panaikinti tik tuo atveju, jeigu kiekviena iš šių argumentų grupių yra neteisėta. Tokiu atveju tik su viena argumentų grupe susijusios klaidos ar bet kurio kito pažeidimo nepakanka ginčijamam sprendimui panaikinti, nes ši klaida negalėjo turėti lemiamos įtakos institucijos priimto sprendimo rezoliucinei daliai (2009 m. sausio 14 d. Sprendimas *Kronoply / Komisija*, T-162/06, EU:T:2009:2, 62 punktas).
- 80 Be to, reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 800/2008 8 straipsnio 3 dalyje, kurią nurodo ieškovė, nustatyta:
- „Didelėms įmonėms skiriama pagalba, kuriai taikomas šis reglamentas, laikoma turinti skatinamąjį poveikį, jei ne tik įvykdoma 2 dalyje nustatyta sąlyga, bet jei ir valstybė narė, prieš suteikdama atitinkamą individualią pagalbą, įsitikina, kad gavėjo parengtuose dokumentuose matyti pagalbos skatinamasis poveikis pagal vieną ar daugiau iš šių kriterijų:
- <...>
- e) 13 straipsnyje nurodytos regioninės investicinės pagalbos atveju, kad projektas nebūtų buvęs įgyvendintas atitinkamame remiamame regione, jeigu pagalba nebūtų buvusi skirta.“
- 81 Šioje byloje, kaip matyti iš pranešimo dokumentų, visų pirma pranešimo formos 2.3.1 ir 2.3.2 punktų, nagrinėjama pagalba yra investicinė pagalba, kurią Vokietijos Federacinė Respublika ketino suteikti pagal pagalbos schemą (IZG), tačiau kuriai taikoma pareiga atskirai pranešti (žr. šio sprendimo 2 punktą). Kaip teisingai teigė Komisija atsiliepimo į ieškinį 71 ir 72 punktuose ir tripliko 40 punkte, nurodydama Reglamento Nr. 800/2008 3 straipsnį ir 6 straipsnio 2 dalį, tai yra ne pagalba, nurodyta šio reglamento 8 straipsnio 3 dalyje, pagalba, „kuriai taikomas [minėtas] reglamentas“, o pagalba, apie kurią pranešama atskirai (taip pat žr. Reglamento Nr. 800/2008 1–7 konstatuojamąsias dalis ir 6 straipsnio 2 dalį).
- 82 Kaip nurodyta nagrinėjant pirmąjį pagrindą, Komisija turėjo teisę vertinti nagrinėjamos pagalbos būtinumą ir niekas nekliudė tam, kad šiame kontekste ji nagrinėtų, ar be pagalbos projektas nebūtų buvęs vykdytas atitinkamame remiamame regione.
- 83 Pagrindinis klausimas yra tai, ar pagalbos suma, kuri gali būti laikoma skatinamąja ir taip pat proporcinga, yra 17 mln. EUR, kaip teigia Komisija, ar 49 mln. EUR, kaip tvirtina ieškovė.
- 84 Reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime Komisija teisingai atliko skirtingą pagalbos skatinamojo pobūdžio ir proporcingumo analizę. Toks diferencijavimas atitinka jurisprudenciją (šiuo klausimu žr. 2009 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kronoply / Komisija*, T-162/06, EU:T:2009:2, 60–101 punktus). Kadangi kai kurie ieškovės teiginiai, nors pateikti kartu su kaltinimu, susijusiu su skatinamuoju pobūdžiu, iš tikrųjų yra labiau susiję su pagalbos proporcingumu, jie bus nagrinėjami kitam kaltinimui skirtoje dalyje.
- 85 Dėl pagalbos skatinamojo pobūdžio, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 160 ir paskesnių konstatuojamųjų dalių, Komisija teisingai analizavo klausimą, ar pagalba iš tikrųjų padėjo pakeisti jos gavėjo planus taip, kad dėl jos jis nuspręstų investuoti į tikslinį regioną.

- 86 Šiuo klausimu Komisija analizavo du scenarijus, numatytus Komunikate dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų (šiuo klausimu žr. minėto komunikato 19 ir paskesnes dalis ir ginčijamo sprendimo 163 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis).
- 87 Be kita ko, priminusi, kad pranešanti valstybė narė turi pateikti įrodymų šiuo klausimu, Komisija ginčijamo sprendimo 163–167 konstatuojamosiose dalyse atmetė pirmąjį scenarijų, kuriame, vadovaujantis Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 22 dalies 1 punktu, reiktų įrodyti, kad „[p]agalba paskatin[o] priimti teigiamą sprendimą dėl investicijų, nes investicija, kuri bendrovei kitu atveju jokioje vietoje nebūtų pelninga, [buvo] galima padaryti remiamam regione“. Šioje byloje ši Komisijos išvada nėra ginčijama Bendrajame Teisme.
- 88 Dėl antrojo scenarijaus, numatyto Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 22 dalies 2 punkte, t. y. dėl klausimo, ar „[p]agalba paskatin[o] priimti sprendimą numatytą investiciją daryti atitinkamame regione, o ne kitur, nes pagalba atsver[ti] bendrieji trūkumai ir kompensuo[otos] išlaidos, susijusios su vieta remiamame regione“, Komisija ginčijamo sprendimo 168–173 punktuose nusprendė, kad jis atitinka nagrinėjamą atvejį.
- 89 Šiomis aplinkybėmis Komisija, be kita ko, ginčijamo sprendimo 170 konstatuojamojoje dalyje padarė nuorodą į iš Vokietijos Federacinės Respublikos gautą informaciją, susijusią, pirma, su kitomis iš pradžių dėl investavimo svarstytomis gamybos vietomis ir BMW atlikta jų analize ir, antra, su duomenimis, kuriais siekiama palyginti investicijų sąnaudas Miunchene ir Leipcige, t. y. dviejuose miestuose, kurie liko svarstytinų gamybos vietų sąrašė po parengiamųjų tyrimų.
- 90 Komisija pažymėjo, kad skaičiavimai, kurie matyti iš 2009 m. gruodžio mėn. dokumentų, įrodo, kad, nesant aptariamoms pagalbos, investicijų sąnaudos Miunchene būtų buvusios 17 mln. EUR mažesnės nei Leipcige. Be to, Komisija priminė strateginius Leipcigo pranašumus, palyginti su kitomis anksčiau vertintomis vietomis, t. y. be galimybės lengvai padidinti gamybą, aplinkybę, kad nereikėjo pradėti statybų nuo nulio, kad gamybos vieta nebuvo nutolusi nuo vietų, kuriose gaminamas anglies plastikas, kad nebuvo komunikacijos sunkumų, kad užtikrinta pažangiosios patirties apsauga ir galiausiai, kad gamybos vieta nebuvo labai nutolusi nuo pagalbos gavėjo tyrimų centro.
- 91 Galiausiai taip pat nurodžiusi, kad dokumentai patvirtino, jog tikėtina galimybė gauti valstybės pagalbą, kurios suma yra 50 mln. EUR, buvo analizuota prieš priimant sprendimą dėl investicijų ir gamybos vietos, Komisija nusprendė, kad „Vokietij[os Federacinė Respublika] šiais autentiškais ir naujais dokumentais įrodė, kad sprendimą įgyvendinti investicinį iš modelio gamybos projektą Leipcige, o ne Miunchene paskatino priimti galimybė gauti valstybės pagalbą“.
- 92 Taigi reikia pažymėti, kad Komisija rėmėsi dokumentais, pateiktais BMW grupės valdybai 2009 m. gruodžio mėn. ir susijusiais su 17 mln. EUR kaip papildomomis palyginamosiomis investicijų Leipcige sąnaudomis, kartu nurodydama kitus dokumentus, patvirtinančius, kad galimybė gauti didesnę pagalbą, t. y. 50 mln. EUR, taip pat buvo analizuojama prieš priimant sprendimą dėl investicijų ir gamybos vietos.
- 93 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas vėl pabrėžia, kad, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo, Komisija nenusprendė, kad pagalba neturi skatinamojo pobūdžio, ar ji būtų 17 mln. ar 50 mln. EUR dydžio suma, kurią pagal įmonės gavėjos vidaus dokumentus buvo „galimybė gauti“. Komisija dėl pagalbos, apie kurią pranešta, sumos, viršijančios 17 mln. EUR, tik konstatavo, kad netenkinamas proporcingumo reikalavimas, o tai yra atskiro kaltinimo dalykas šioje byloje.
- 94 Be to, reikia konstatuoti, kad, priešingai, nei tvirtina ieškovė, nebuvo įrodyta, kad skatinamasis poveikis BMW buvo nustatytas tik dėl maždaug 50 mln. EUR dydžio, įvertinto aptariamoms įmonėms, o ne dėl 17 mln. EUR pagalbos galimo suteikimo, kaip tai irgi matyti iš šiuo klausimu įmonės valdybai pateiktos rekomendacijos. Iš tiesų, kaip bus išsamiai analizuojama šio sprendimo 113 ir paskesniuose punktuose

dėl pagalbos „būtinumo“, jau į 17 mln. EUR sumą, nustatytą kaip atitinkančią numatomą sąnaudų tarp gamybos vietos Miunchene ir Leipcige skirtumą, atsižvelgė įmonės pagalbos gavėjos sprendimus priimančiosios organai, siekdami įvertinti nagrinėjamų investicijų galimumą Leipcige, ir ta suma galiausiai iš tikrųjų padėjo realizuoti investicijas kaip projektą, kurio įmonė nebūtų įvykdžiusi savo lėšomis remiamame regione.

- 95 Šiomis aplinkybėmis vėl reikia pažymėti, kad skirtingi ieškovės teiginiai dėl pagalbos sumos, kuri turėtų būti laikoma suderinama su vidaus rinka, įskaitant kritiką dėl pagalbos skatinamojo poveikio ir tinkamumo „neteisėto sujungimo“, klausimai dėl skatinamojo poveikio „kiekybinio įvertinimo“ arba klausimai, ar „pagalbos dydis turėtų būti apribotas *ex ante* įvertintu sąnaudų skirtumu“, iš tikrųjų susiję su pagalbos proporcingumu ir bus analizuojami nagrinėjant kitą kaltinimą.
- 96 Be to, kalbant apie ieškovės teiginį dėl Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų suderinamumo su viršesne teise, nurodytą dublike, kiek jis turėtų būti suprantamas kaip susijęs su minėto komunikato neteisėtumu, pažymėtina, kad jis aiškiai nenurodytas ieškinyje ir nėra pagrįstas. Todėl jis nepriimtinas. Be to, teisinė šio komunikato reikšmė jau buvo analizuota (žr. šio sprendimo 43 punktą).
- 97 Galiausiai dėl įstojusios į bylą šalies teiginių, apibendrintų šio sprendimo 77 punkte, reikia pažymėti, kad, pirma, teiginį, kad konkurencijos iškraipymas nagrinėjamu atveju būtų investuotojo, pagalbos gavėjo, nenaudai, dėl to šis turėtų būti apsaugotas, reikia atmesti, nes jis nėra susietas su pakankamai tikslu teisiniu pagrindu. Visų pirma, jeigu ši teiginį reikėtų suprasti kaip susijusį su vienodo požiūrio principo pažeidimu įmonių, turinčių mažesnę nei 25 % rinkos dalį, atžvilgiu, jau pažymėta, kad nagrinėjamu atveju negali būti šio principo pažeidimo, nes Komisija gali atlikti išsamią analizę, neatsižvelgdama į tai, ar ši riba yra viršyta, ar ne (žr. šio sprendimo 67 punktą). Jeigu minėtą teiginį reiktų aiškinti plačiau, pakanka konstatuoti, kad Komisija, atlikdama savo valstybės pagalbos priežiūros vaidmenį, turi įvertinti jos poveikį visai konkurencijai.
- 98 Antra, įstojusios į bylą šalies teiginys, kad investuotojui būtų „nepakankamai kompensuota“, nes jis galimai galėtų būti susietas su klausimu, ar Komisija gerai įvertino pagalbos proporcingumą, bus nagrinėjamas analizuojant kitą kaltinimą.
- 99 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir kadangi Komisija ginčijamo sprendimo 173 konstatuojamojoje dalyje teisingai nusprendė, kad pagalba turi skatinamąjį pobūdį, reikia atmesti antrojo pagrindo pirmą dalį.

Dėl antrojo pagrindo antros dalies

- 100 Ši dalis yra padalyta į tris kaltinimus. Pirmasis kaltinimas susijęs su nepriimtiniu pagalbos skatinamojo poveikio ir tinkamumo sujungimu, antrasis susijęs su akivaizdžia klaida dėl pagalbos tinkamumo vertinimo remiantis planuojamomis, o ne faktinėmis išlaidomis, o paskutinis susijęs su tariama akivaizdžia klaida dėl išvados dėl sumos, viršijančios gamybos vietos trūkumus.
- 101 Ieškovės nuomone, iš esmės Komisija akivaizdžiai klaidingai vertino pagalbos tinkamumą, sujungusi skatinamojo poveikio ir pagalbos tinkamumo analizę. Šiuo klausimu Komisija ginčijamo sprendimo 183 konstatuojamojoje dalyje pažymėjo, jog Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 33 dalyje aiškiai nurodyta, kad „pagalba paprastai [būtų] laikoma proporcinga, jeigu ji [būtų] lygi pagalbą gaunančios bendrovės investavimo remiamame regione grynųjų išlaidų ir investavimo kitame (-uose) regione (-uose) grynųjų išlaidų skirtumui“. Dėl šios priežasties pagalba laikoma proporcinga tik iki „sumos, kuri reikalinga sprendimui dėl investicijos atitinkamoje gamybos vietoje priimti“. Komisija rėmėsi taip pačiais dokumentais kaip ir naudotais siekiant nustatyti pagalbos skatinamąjį poveikį, t. y. dokumentais, kuriuos turėjo BMW valdyba, priimdama sprendimą dėl investicijų 2009 m. gruodžio mėn., kuriuose lyginant gamybos vietas Leipcige ir Miunchene nurodytas 17 mln. EUR planavimo sąnaudų skirtumas. Tačiau Komisija atmetė

vėlesnius dokumentus, atspindinčius išlaidas, patirtas tik per kelerius metus po sprendimo dėl investicijų ar sprendimo dėl gamybos vietos priėmimo (žr. ginčijamo sprendimo 180 konstatuojamąją dalį).

– Dėl pirmojo kaltinimo

- 102 Remdamasi Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 7 dalimi ieškovė teigia, kad vertindama pagalbos tinkamumą Komisija, atsižvelgdama į konkurencijos teisę, turėjo atlikti išsamų vertinimą, ar, įvertinus investicijos įgyvendinimo išlaidas, pagalba viršijo būtina sumą ir dėl to sukėlė konkurencijos iškraipymą. Iš SESV 107 straipsnio 3 dalies ir Reglamento Nr.°800/2008 logikos matyti, kad pagalbos tinkamumas nepriklauso nuo santykio tarp pagalbos sumos ir papildomų išlaidų įrodymo ir kad iš esmės galima skirti pagalbą neviršijus leistinų ribų. Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 33 dalis, kuri, be to, negali būti viršesnė už Reglamento Nr.°800/2008 nuostatas, anot jos, neveda prie kitokios išvados. Ieškovė nurodo, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, kad minėto komunikato 33 dalį reikia aiškinti kaip „bendrą taisyklę“ ir „jokiu būdu ne kaip pavyzdį“. Šios bylos aplinkybėmis Komisija turėjo atsižvelgti į tai, kad padėties rinkoje analizė pagal Gairių 68 punkto a papunktį neprivedė prie aiškios išvados. Ieškovė taip pat nurodo, kad atitinkamos rinkos yra besivystančios.
- 103 Komisija ginčija ieškovės teiginius.
- 104 Bendrasis Teismas konstatuoja, kad iš ieškovės teiginio matyti, jog „numatyta pagalbos suma“, kuri, anot jos, yra 49 mln. EUR, susideda iš dviejų dalių. Jos teigimu, pirmąją dalį sudaro suma, kompensuojanti gamybos vietos trūkumus, o antroji dalis skirta kitiems neigiamiems veiksniams, atsirandantiems įgyvendinant projektą, ir neįvertintiems skaičiais trūkumams (ir iš dalies neįvertinamiems skaičiais), neišvengiamai susijusiems su investavimo į visiškai naują transporto priemonę, kuo tiksliau numčius biudžetą ir gaminamą ne pagrindinėje įmonės, o kitoje gamybos vietoje, rizika.
- 105 Kaip ir Komisija, dėl šios antros dalies Bendrasis Teismas mano, kad valstybės pagalba neturi pašalinti bet kokios investavimo rizikos, susijusios su konkrečiu projektu. Priešingai, dėl tokios rizikos yra atsakinga įmonė pagalbos gavėja, juo labiau kad ji nėra įvertinta kiekybiškai ar iš dalies net neapskaičiuota iš anksto. Vertinant pagalbos tinkamumą svarbus kriterijus yra tik klausimas, ar pagalba yra būtina, kad investicijų projektas būtų įgyvendintas atitinkamame remiamame regione. Taigi, kaip matyti iš Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 33 dalies, taip yra tuo atveju, kai pagalba yra „lygi pagalbą gaunančios bendrovės investavimo remiamame regione grynųjų išlaidų ir investavimo kitame (-uose) regione (-uose) grynųjų išlaidų skirtumui“.
- 106 Dėl ieškovės teiginio, kad pagal Reglamento Nr.°800/2008 13 straipsnį ir Gairių 38 punktą leistinas pagalbos intensyvumas apskaičiuojamas „tik remiantis tinkamomis finansuoti išlaidomis“, reikia pažymėti, kad juo aiškiai neatskleidžiama, kaip šios nuostatos sustiprina jos poziciją nagrinėjamo atveju. Iš tiesų jų formuluotėje nenumatyta pareigos *a posteriori* atsižvelgti į faktiškai investuotas išlaidas į konkretų projektą, gavusį regioninę valstybės pagalbą.
- 107 Be to, iš pačios Gairių 38 punkto logikos matyti, kad iš esmės išlaidos, kurioms bus taikoma valstybės pagalba, turi būti numatytos prieš pradėdant darbus. Taigi, numatyta, kad pagalbą pagal pagalbos schemą galima suteikti tik tada, jeigu gavėjas pateikė pagalbos paraišką ir už administravimą atsakinga valdžios institucija raštu patvirtino, kad, remiantis išsamiu patikrinimu, projektas iš esmės atitinka schemoje nustatytus reikalavimus „prieš pradėdant darbus“. Panašiai nagrinėjamoje nuostatoje *ad hoc* pagalbai numatytas „ketinimų rašto“, pateikto kompetentingos institucijos „prieš pradėdant darbus“, būtinumas, su sąlyga, kad Komisija patvirtina priemonę. Be to, aiškiai nurodyta, kad jeigu darbai

- pradedami „anksčiau, nei tenkinamos [nagrinėjamoje nuostatoje] nustatytos sąlygos, laikoma, kad visas projektas neatitinka reikalavimų pagalbai gauti“. Galiausiai taip pat negalima pritarti ieškovės prielaidai, kad „galima skirti pagalbą neviršijant leistinų ribų“, remiantis Reglamentu Nr.°800/2008, konkrečiai šio reglamento 6 straipsnio 2 dalimi, nes šis teiginys netiesiogiai nurodo tai, kad nereikia vertinti jos dydžio atsižvelgiant į proporcingumą.
- 108 Dėl teiginio, susijusio su tuo, kad Komisija rėmėsi tais pačiais dokumentais vertindama pagalbos skatinamąjį poveikį ir proporcingumą, reikia konstatuoti, kad iš Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų ir konkrečiai šio komunikato 34 dalies matyti, kad toks požiūris nėra negalimas. Iš tiesų pagal šią dalį „galiausiai dėl [33 dalyje nurodytų grynąjų išlaidų], kurios laikomos susijusiomis su regioninėmis problemomis, mažėja investicijų pelningumas“, „taigi skaičiavimus, kurie naudojami skatinamajam poveikiui nustatyti, taip pat galima taikyti siekiant įvertinti pagalbos proporcingumą“.
- 109 Taip pat reikia pažymėti, jog iš jurisprudencijos matyti, kad Komisija gali pripažinti pagalbą suderinama su SESV 107 straipsnio 3 dalimi tik tuo atveju, jeigu gali konstatuoti, kad ši pagalba skirta vienam iš nurodytų tikslų įgyvendinti, tikslų, kurių pagalbą gaunanti įmonė negalėtų pasiekti savomis jėgomis esant įprastoms rinkos sąlygoms. Kitaip tariant, nereikia valstybėms narėms leisti teikti išmokų, dėl kurių pagerėtų jas gaunančios įmonės finansinė padėtis, jeigu jos nėra reikalingos SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytiems tikslams pasiekti (šiuo klausimu žr. 2009 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kronoply / Komisija*, T-162/06, EU:T:2009:2, 65 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 110 Pagal tą pačią jurisprudenciją iš tiesų negalima leisti, kad pagalba apimtų sąlygas, visų pirma jos sumą, kurių ribojamasis poveikis būtų didesnis, nei reikia tam, kad pasinaudojus pagalba būtų galima pasiekti Sutartimi leidžiamus tikslus (šiuo klausimu žr. 2009 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kronoply / Komisija*, T-162/06, EU:T:2009:2, 66 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 111 Be to, išvada, jog nėra būtina gauti pagalbą, gali būti daroma dėl to, kad suinteresuotoji įmonė jau pradėjo ar net baigė vykdyti darbus pagal projektą, kuriam buvo skirta pagalba, iki paraiškos pagalbai gauti pateikimo kompetentingoms valdžios institucijoms, o tai pašalina galimybę, kad atitinkama pagalba gali turėti skatinamąją reikšmę (2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, 69 punktas).
- 112 Nagrinėjamu atveju pirmiausia reikia priminti, kad, priešingai, nei teigia ieškovė, neįrodyta, kad pagalbos BMW skatinamasis poveikis ir būtinumas nustatytas tik dėl galimo pagalbos, kurios dydis yra maždaug 50 mln. EUR, skyrimo (žr. šio sprendimo 94 punktą).
- 113 Šiuo klausimu iš 2012 m. balandžio 5 d. Vokietijos Federacinės Respublikos Komisijai pateikto dokumento dėl audito įmonės atliktos analizės, atsakant į Komisijos 2012 m. vasario 17 d. ir kovo 21 d. raštus, matyti, kad Miuncheno ir Leipcigo gamybos vietų palyginimas lėmė išvadą, kad skirtumas yra „17 mln. EUR“, o ši suma nustatyta įvertinus įvairius reikšmingus duomenis, kaip priminta minėto rašto 77 punkte. Analizuoti duomenys apėmė struktūrines investicines išlaidas, planavimo išlaidas, fiksuotas išlaidas, medžiagų ir kitas išlaidas. Be to, į tai, kad Leipcigo gamybos vieta galbūt leistų padidinti gamybą ateityje, buvo atsižvelgta sprendime pasirinkti šią vietą.
- 114 Kaip matyti iš minėto 2012 m. balandžio 5 d. rašto 81 punkto, kuris išplaukia iš lentelės su nurodytu 17 mln. EUR skirtumu tarp dviejų nagrinėjamų gamybos vietų, šio dydžio valstybės pagalba buvo esminis veiksnys priimant sprendimą dėl investicijų vietos. Ši valstybės pagalba buvo laikoma būtina, kad investicija Leipcige galėtų būti lygiavertė investicijai Miunchene, kurio pranašumas buvo esamų pastatų panaudojimas. Ta pati išvada matyti iš įvairių BMW vidaus dokumentų, kuriais Vokietijos Federacinė Respublika rėmėsi per administracinę procedūrą, pavyzdžiui, 2009 m. gruodžio mėn. dokumentų, visų pirma 2009 m. gruodžio 15 d. valdybos posėdžio protokolo, kuris nurodytas ginčijamo sprendimo 170, 175 ir 176 konstatuojamosiose dalyse.

- 115 Taigi šiomis konkrečiomis aplinkybėmis taip pat reikia vertinti ieškovės vidinį pasiūlymą, kuris matyti iš to paties 2012 m. balandžio 5 d. rašto 2 priedo (p. 489); jame, be papildomų paaiškinimų šiuo klausimu, buvo siūloma prašyti 50 mln. EUR dydžio valstybės pagalbos. Beje, reikia konstatuoti, kad tame pačiame puslapyje pateiktoje lentelėje paminėtos tik „investicijos ir subsidijos galimybės“ (*Möglichkeiten der Investitionszulage und des Investitionszuschusses*) arba galimybė gauti pagalbą, kurios dydis atitinka 12,5 % investicijų, t. y. 50 mln. EUR, ir nenurodyta konkretaus ryšio su prieš tai atliktomis analizėmis. Ta pati išvada darytina dėl šio pasiūlymo pakartojimo nagrinėjamo rašto 3 priedo dėl 2009 m. gruodžio 15 d. ieškovės vidinio protokolo 496–501 puslapiuose ir to paties rašto 4 priedo 505 puslapyje, kuriame nurodytos išvados, padarytos atlikus galimybių gauti mokesčių lengvatą ar kitą pagalbą įvairiose palygintose gamybos vietose įvertinimą, o šias analizes ieškovė taip pat nurodo atsakymo dėl Bendrojo Teismo proceso organizavimo priemonių 39 ir paskesniuose punktuose. Konkrečiai kalbant, iš Vokietijos Federacinės Respublikos Komisijai pateiktų dokumentų ir ieškovės teiginių Bendrajame Teisme nematyti, kad 50 mln. EUR suma buvo apskaičiuota sprendimo dėl būsimos investicijos vietos priėmimo metu, atsižvelgiant į tokius veiksnius, kaip numatomi ir net galimi scenarijai, kurie gali įvykti įgyvendinant investiciją. Be to, taip pat reikia pažymėti, kaip tai pabrėžė Komisija, kad nagrinėjama investicija buvo planuota Leipcigui, kad dėl jos galutinai nuspręsta ir kad projektas jau įgyvendintas patvirtinus 17 mln. EUR dydžio pagalbą (taip pat žr. ginčijamo sprendimo 176 konstatuojamąją dalį).
- 116 Pažymėtina, kad būtent šiomis aplinkybėmis vėliau Komisija 2012 m. rugpjūčio 10 d. rašte Vokietijos Federacinei Respublikai pranešė, kad papildomos išlaidos, susijusios su investicija Leipcige, remiantis iš Vokietijos Federacinės Respublikos gauta informacija, galėjo būti remiamos mažesne valstybės pagalba, nei nurodyta BMW paraiškoje.
- 117 Anot Komisijos, iš pradžių prašyto dydžio pagalbos neigiamas poveikis yra pernelyg didelis, nes negali būti atsvertas aplinkybe, kad siekiama regioninės politikos tikslo. Šie aspektai išsamiai aptarti ginčijamo sprendimo 174 ir paskesnėse konstatuojamosiose dalyse.
- 118 Taigi, Komisija teisingai atsižvelgė į Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 29 dalį: „kad regioninė pagalba būtų proporcinga, jos suma ir intensyvumas tur[ėjo] būti apribotas iki minimumo, kurio reikia, kad investuojama būtų remiamame regione“. Pagal to paties komunikato 33 dalį pagalba, kaip su vieta susijusi paskata, paprastai laikoma proporcinga, jeigu ji yra lygi pagalbą gaunančios bendrovės investavimo remiamame regione grynųjų išlaidų ir investavimo kitame (-uose) regione (-uose) grynųjų išlaidų skirtumui.
- 119 Šioje byloje dėl sumos, viršijančios 17 mln. EUR, Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad tai nėra pagalba, „reikalinga“ siekiant paskatinti investicijas pagal minėto komunikato 21 dalį, kurioje nurodytas Gairių 68 punktas.
- 120 Ginčijamo sprendimo 182 konstatuojamojoje dalyje Komisija teisingai konstatavo, kad remiantis proporcingumo principu pagalbos dalis, kuri viršijo būtina minimalią sumą, reikalingą paskatinti sprendimą investuoti remiamame regione, laikytina pertekline, nes ji priskirtina prie besąlyginės finansinės subsidijos pagalbos gavėjos naudai, nepadedančiai siekti tikslo, kuris būtų suderinamas su valstybės pagalbos teikimo taisyklėmis.
- 121 Taigi reikia konstatuoti, kad šioje byloje neįrodyta, jog net viršijus 17 mln. EUR „iš tikrųjų pagalba padėjo keisti ją gavusios įmonės veiksmus, tai yra pagalbą gavusi įmonė (papildomai) investavo į atitinkamą remtiną regioną“.
- 122 Vien tai, kad pasiūlyme, pateiktame BMW sprendimus priimančioms organams, buvo nurodyta galimybė gauti 50 mln. EUR pagalbą, negali būti laikoma lemiamu veiksniu aplinkybėmis, kuriomis techniniuose dokumentuose kartu pateikta analizė su nustatyta tik 17 mln. EUR kainos skirtumu, atsižvelgiant į tai, ar būtų investuojama Miunchene, ar Leipcige, aiškiai nenurodžius priežasties, dėl

kurios prašoma suma yra didesnė. Atsižvelgiant į bylos medžiagą iš esmės galima tik konstatuoti, kad potenciali galimybė gauti pagalbą, kurios suma būtų iki 50 mln. EUR, buvo laikoma, be kita ko, BMW valdybos, maksimalia riba, kuri tam tikru atveju galėjo būti gauta.

123 Šiuo atžvilgiu negali būti laikoma, kad pakanka apskritai remtis maksimalia investicijų į remiamą regioną riba, ar nurodyti būsimą su investicijomis susijusią riziką, pavyzdžiui, dėl darbo sąnaudų pasikeitimo, kai šie duomenys nėra tiksliai kiekybiškai įvertinami. Skiriant 50 mln. EUR dydžio pagalbą taip pat nėra svarbu pabrėžti, kad ji padėtų padidinti atitinkamo projekto pelningumą, kaip per posėdį nurodė ieškovė.

124 Kalbant apie ieškovės ir įstojusios į bylą šalies nuorodą į 2014 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimą C(2014) 5071 *final* dėl valstybės pagalbos SA.30743 (2012/C) (ex N 138/2010) – *Germany Financing of infrastructure projects at Leipzig / Halle airport* byloje dėl Leipzigo / Halės oro uosto infrastruktūros finansavimo, pirma, reikia konstatuoti, kad ši byla susijusi su kitokiu sektoriumi, kurį reglamentuoja specialios taisyklės (be kita ko, žr. minėto sprendimo 8, 315 ir 352 konstatuojamąsias dalis).

125 Antra, klausimai, pateikti šio sprendimo 124 punkte minėtoje byloje, įskaitant klausimus, kokia investicijų dalis priskirtina prie viešojo intereso, skiriasi nuo šios bylos (be kita ko, žr. šio sprendimo 124 punkte nurodyto sprendimo 209 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis). Galiausiai, kaip matyti iš to sprendimo 326 ir 337 konstatuojamųjų dalių, skatinamojo poveikio vertinimas taip pat buvo atliktas remiantis *ex ante* požiūriu. Tas pats principas taikytas ir nagrinėjamo sprendimo 340 ir 341 konstatuojamosiose dalyse vertinant pagalbos proporcingumą. Dėl pagalbos proporcingumo analizės esmės, be kita ko, iš šio sprendimo 124 punkte minėto sprendimo 317 ir 340 ir paskesnių konstatuojamųjų dalių matyti, kad Komisija nagrinėjo klausimą, ar „pagalba buvo apribota iki minimumo“. Tik dėl išsamumo, t. y. šio sprendimo 342 konstatuojamojoje dalyje, nurodyta:

„Bet kuriuo atveju pagalbos intensyvumas neturi viršyti investicijų projekto faktinio finansavimo trūkumo.“

126 Dėl šioje byloje 2012 m. rugsėjo mėn. Vokietijos Federacinės Respublikos Komisijai pateiktų dokumentų, kuriais siekiama įrodyti realias investicijų išlaidas, konstatuotina taip.

127 Pagal ginčijamo sprendimo 186 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis Komisija nurodo, kad negalima atsižvelgti į duomenis, nurodytus *a posteriori*, taigi pavėluotai, kurių įrodomąja galia ji taip pat abejoja. Net nesant reikalingumo nuspręsti dėl nagrinėjamų dokumentų įrodomosios galios, Bendrasis Teismas mano, kad iš tikrųjų pagalbos proporcingumo analizė taip pat turi būti atlikta sprendimo dėl investicijų dieną, t. y. aplinkybėmis, kuriomis įmonė pagalbos gavėja nusprendžia dėl projekto vietos.

128 Iš tiesų tai matyti jau iš Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 21 dalies, kurioje nurodytas Gairių 68 punktą ir kuria Komisija įpareigota patikrinti, ar pagalba yra „reikalinga“ paskatinti investicijas, logikos. Taigi, be to, kad „skatinamasis“ poveikis turi būti vertinamas net prieš priimant sprendimą dėl investicijų, reikia pridurti, kad nuoroda į klausimą, ar pagalba yra „reikalinga“ šiuo atžvilgiu, patenka į pagalbos proporcingumo analizę. Priešingai, nei tvirtina ieškovė, negalima atskirti šių kriterijų taip, kad vienas būtų vertinamas *a priori*, o kitas – *a posteriori*.

129 Šiuo klausimu taip pat reikia pažymėti, kad ieškovės siūlomas sprendimas vestų prie situacijos, kai net valstybės pagalba, viršijanti tai, kas griežtai būtina, atsižvelgiant į siekiamą tikslą, galėtų būti laikoma turinčia skatinamąjį poveikį ir proporcinga vien dėl to, kad galėtų leisti įgyvendinti tokį projektą, kaip nurodyta Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 22 dalyje, neatsižvelgiant į tai, ar ši pagalba iš tikrųjų nėra išmoka, kuri pagerina įmonės pagalbos gavėjos finansinę padėtį ir yra nebūtina SESV 107 straipsnio 3 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti (šiuo klausimu žr. 2009 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kronoply / Komisija*, T-162/06, EU:T:2009:2, 65 punktą ir nurodytą jurisprudenciją; pagal analogiją taip pat žr. 1997 m. sausio 14 d.

Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-169/95, EU:C:1997:10, 17 punktą). Toks aiškinimas, kuriuo siekiama ir pagalbos būtinumą, ir jos skatinamąjį poveikį analizuoti investicijų momentu, atitinka Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 29 dalį, taip pat jo 26 dalį, nes joje, be kita ko, padaryta nuoroda į „investicijų komitetui pateiktus dokumentus, kuriuose išsamiai nagrinėjami skirtingi investavimo scenarijai“.

- 130 Galiausiai, kaip teisingai nurodo Komisija ginčijamo sprendimo 187 konstatuojamojoje dalyje, vietos Leipcige pasirinkimo aplinkybėmis pagalbos skatinamojo poveikio ir proporcingumo analizė negali būti grindžiama investicijomis į transporto priemonių iš gamybos projektą, nes juo tik papildytas pradinis transporto priemonių iš gamybos projektas, kai jau buvo nuspręsta dėl gamybos vietos Leipcige. Ieškovė Bendrajame Teisme pati nurodė, kad 2009 m. pradinis sprendimas dėl Leipcigo pasirinkimo buvo susijęs tik su modeliu iš, o gaminti modelį iš nuspręsta tik 2011 m. Kaip nurodo Komisija, sprendimo dėl modelio iš neberekėjo nagrinėti pagal antrąjį scenarijų, numatytą Komunikate dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų (žr. šio sprendimo 88 punktą), t. y. aplinkybėmis, kai investicijos geografinė vieta jau pasirinkta. Iš tiesų, kaip nurodyta toje konstatuojamojoje dalyje, nedidelis planuojamų gaminti transporto priemonių iš skaičius neleido svarstyti kitos nei Leipcigo gamybos vietos. Beje, pati Vokietijos Federacinė Respublika nurodė, kad iš pradžių suplanuoti elektrinių transporto priemonių kiekiai nepakis įtraukus modelį iš, ir ji taip pat netvirtino, kad šiuo klausimu reikia pakeisti pagalbos, apie kurią pranešta, analizę.
- 131 Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, Bendrasis Teismas atmeta šį ieškovės kaltinimą, nes neįrodytas visos pagalbos sumos proporcingumas, t. y. dalies, viršijančios 17 mln. EUR.

– Dėl antrojo kaltinimo

- 132 Anot ieškovės, atsižvelgus į „planavimo išlaidas“ vertinant pagalbos tinkamumą padaryta akivaizdi klaida, nes šis tinkamumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į „faktines išlaidas“. Pagalbos tinkamumas ir tinkamos finansuoti išlaidos visada turėtų būti vertinami *ex post*, atsižvelgiant į ekonominę realybę. Ieškovės nuomone, tik skatinamasis poveikis gali būti vertinamas *ex ante* sprendimo dėl investicijos momentu. Bet koks kitas požiūris būtų neproporcingas, nebūtų atsižvelgiama į ekonominę realybę ir būtų sudaryta galimybė piktnaudžiauti pervertinant planavimo išlaidas. Šioje byloje apie papildomas išlaidas Komisijai pranešta per procedūrą. Be to, ieškovė nurodo, kad pagal IZG nuostatas ji taip pat turėjo įrodyti faktines investicijos įgyvendinimo sąlygas. Galiausiai ji teigia, kad Komisija veikė automatiškai, t. y. nevertino pagalbos poveikio viršijus 17 mln. EUR įvertintą sąnaudų skirtumą. Tai darydama ji nepasinaudojo visa savo diskrecija.
- 133 Komisija ginčija ieškovės teiginius.
- 134 Bendrasis Teismas šiuo klausimu nurodo analizes, jau atliktas nagrinėjant ankstesnius kaltinimus. Iš tiesų ieškovė nenurodo konkretaus teisinio pagrindo, leidžiančio konstatuoti, kad šioje byloje reikėjo atsižvelgti į „faktines“ išlaidas, o ne į suplanuotas iš pradžių, priimant sprendimą dėl investicijų.
- 135 Taigi, priešingai, nei tvirtina ieškovė, negali būti laikoma „neproporcinga“ tai, kad Komisija analizuoja turimus duomenis vertindama pagalbos būtinumą ir jos skatinamąjį pobūdį, atsižvelgdama į situaciją sprendimo metu, leidžiančią galutinai pasirinkti investicijų projekto gamybos vietą.
- 136 Dėl ieškovės teiginio, kad dėl tokio Komisijos požiūrio „būtų sudaryta galimybė piktnaudžiauti pervertinant planavimo išlaidas“, pakanka konstatuoti, kad, kaip, be kita ko, *in fine* matyti iš Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 25 konstatuojamosios dalies, Komisija turi išnagrinėti, ar planuojamos išlaidos yra „realios“, ar ne, vertinant pranešančios valstybės narės pateiktus skirtingus lyginamuosius scenarijus.

- 137 Galiausiai, kaip matyti iš Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 28 konstatuojamosios dalies, jeigu pagalba „gavėjo nepaskatina (papildomai) investuoti į atitinkamą remiamą regioną, vadinasi, trūksta skatinamojo poveikio, kad būtų pasiektas regioninis tikslas. Jeigu pagalba neturi skatinamojo poveikio, kad būtų pasiektas regioninis tikslas, galima laikyti, kad tokia pagalba bendrovei suteikiama likvidžių lėšų“. Pagal tą pačią konstatuojamąją dalį: „todėl nuodugnai vertinant regioninę pagalbą dideliems investicijų projektams, ji nebus tvirtinama, jeigu paaiškės, kad ta pati investicija regione būtų padaryta ir be pagalbos“ (žr. *in fine* minėto komunikato 3 konstatuojamąją dalį).
- 138 Iš šios nuostatos logikos matyti, kad Komisija turi nagrinėti, ar pagalba leidžia pakeisti įmonės elgesį taip, kad ji įgyvendintų investiciją, kurios nebūtų įgyvendinusi be iš anksto nustatyto ir „reikalingo“ dydžio pagalbos. Atsižvelgimas į faktines išlaidas *a posteriori* nebeturi įtakos šiam analizės elementui, bet daugiausia leidžia patikslinti įmonės pagalbos gavėjos verslo rizikos veiksmus.
- 139 Taigi šį kaltinimą taip pat reikia atmesti.

– *Dėl trečiojo kaltinimo*

- 140 Anot ieškovės, ginčijamo sprendimo 182 konstatuojamojoje dalyje Komisija akivaizdžiai klaidingai konstatavo, kad pagalbos dalis, kuri viršija būtiną minimalią sumą, reikalingą paskatinti sprendimą investuoti remtiname regione, turėjo būti laikoma pertekline, nes šia finansinės pagalbos gavėjai dalimi nesiekama tikslo, kuris būtų suderinamas su valstybės pagalbą reglamentuojančiomis nuostatomis. Ieškovė nurodo, kad ši išvada kyla iš klaidingos prielaidos, kad BMW būtinai būtų investavusi Leipcige, jeigu būtų suteikta tik 17 mln. EUR dydžio pagalba. Tačiau, priešingai, ji pažymi, kad aptariama įmonė rėmėsi prielaida, kad jai bus suteikta 49 mln. EUR dydžio pagalba, o tai paskatino priimti sprendimą investuoti šiame remiamame regione. Ieškovės nuomone, pagalba siekta tikslo, atitinkančio valstybės pagalbą reglamentuojančias nuostatas, nes ji atitiko sąlygas, numatytas IZG, kuris yra pagalbos schema, pagal Reglamentą Nr.°800/2008 suderinama su vidaus rinka. Ieškovė atmeta kaltinimą dėl bandymo apeiti pagalbos schemą.
- 141 Komisija ginčija ieškovės teiginius.
- 142 Bendrasis Teismas konstatuoja, kad šis kaltinimas gali būti atmestas dėl tų pačių priežasčių kaip ir ankstesni kaltinimai. Kaip atsiliepimo į ieškinį 93 punkte nurodo Komisija, taip pat reikia pažymėti, kad nagrinėjamas sprendimas dėl investicijos įmonės pagalbos gavėjos jau buvo priimtas remiantis Vokietijos Federacinės Respublikos pagalbos pažadu, su sąlyga, kad bus gautas galutinis Komisijos leidimas. Tačiau Komisijos leidimas gautas tik dėl 17 mln. EUR sumos, susijusios su apskaičiuotais duomenimis dėl sąnaudų skirtumų tarp Leipcigo ir Miuncheno gamybos vietų, pateiktais dokumentuose, kuriais rėmėsi kompetentingi BMW organai ir kurie dėl to buvo įtraukti į pranešimo bylą.

Dėl antrojo pagrindo trečios dalies

- 143 Anot ieškovės, nesant patikrinimo ir kritinių trečiųjų asmenų pastabų per administracinę procedūrą, reikia nuspręsti, jog Komisijos teiginys ginčijamo sprendimo 189 konstatuojamojoje dalyje, kad papildoma 28 257 273 EUR suma darytų neigiamą poveikį ir smarkiai iškraipytų konkurenciją, nes konkurentai nenorėtų investuoti į panašius produktus, todėl privatūs investuotojai būtų išstumti iš atitinkamos rinkos, yra visiškai nepagrįstas. Komisija nepasinaudojo diskrecija. Ieškovės nuomone, negalima manyti, kad bet kokia pagalba, kurios suma didesnė nei atitinkamų gamybos vietų sąnaudų skirtumas, automatiškai iškraipo konkurenciją, ypač net neįvertinus BMW pozicijos rinkoje ir nepalyginus subsidijuojamos investicijos naudos su jos neigiamu poveikiu. Nagrinėjamu atveju priemonės teigiamas poveikis yra akivaizdus, nes ji leidžia skatinti atitinkamo regiono plėtrą ir tam tikrus prioritetinius Sąjungos tikslus aplinkos apsaugos ir energijos srityje.

144 Komisija ginčija ieškovės teiginius.

145 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas primena, jog tam, kad regioninė pagalba būtų proporcinga, jos dydis ir intensyvumas turi būti apriboti iki minimumo, kurio reikia, kad investicija būtų įgyvendinta remiamame regione. Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų, kurį Komisija teisingai galėjo taikyti nagrinėjamu atveju (*in fine* žr. šio sprendimo 66 punktą), 30 konstatuojamojoje dalyje nurodytos Gairės ir tam tikros regioninei pagalbai nustatytos ribos, atsižvelgiant į rimtas minėtus regionus veikiančias problemas. Be to, minėto komunikato 33 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, koku atveju pagalba paprastai bus laikoma proporcinga. Nurodyta aplinkybė, kad pagalba yra lygi ją gaunančios bendrovės investavimo remiamame regione grynųjų išlaidų ir investavimo kitame (-uose) regione (-uose) grynųjų išlaidų skirtumui. Išvardyti įvairūs kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti šiuo klausimu. Be to, pažymėtina, kad toks proporcingumo principas, pagal kurį pagalba apribojama iki būtino minimumo, kad būtų sumažinti iškreipimai vidaus rinkoje, yra taip pat svarbus kitose valstybės pagalbos teisės srityse (pagal analogiją žr. 2016 m. liepos 19 d. Sprendimo *Kotnik ir kt.*, C-526/14, EU:C:2016:570, 54, 57 ir 59 punktus).

146 Šioje byloje, kadangi „proporcingumo“ kriterijus neįrodytas dėl pagalbos dalies, viršijančios 17 mln. EUR, Komisija nepadarė teisės klaidos ar akivaizdžios klaidos, nusprendusi, kad papildoma 28 257 273 EUR suma darytų neigiamą poveikį ir smarkiai iškreiptų konkurenciją, nes konkurentai nenorėtų investuoti į panašius produktus, todėl privatūs investuotojai būtų išstumti iš atitinkamos rinkos. Iš tiesų negalima atmesti galimybės, kad šia pagalbos sumos dalimi tik paneigtas „rizikos“, susijusios su investavimu, finansavimas, ir taip įmonei pagalbos gavėjai suteikta likvidžių lėšų. Šiomis aplinkybėmis Komisija galėjo daryti prielaidą dėl neigiamo poveikio galimai iškraipant konkurenciją ir atgrasant nuo privačių konkuruojančių investicijų įgyvendinimo. Taip yra dėl to, kad pagalba nepagrįstai sustiprina įmonės padėtį rinkoje, leisdama jai finansuoti savo poreikius, viršijančius tai, kas būtina siekiant norimų tikslų, t. y. paskatinti jos sprendimą investuoti remiamame regione. Todėl neanalizuodama galimo papildomo teigiamo poveikio Komisija galėjo konstatuoti, kad pagalba nesuderinama su bendrąja rinka.

147 Šią išvadą patvirtina Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 6 ir 7 konstatuojamųjų dalių tekstas. Pirma, kaip nurodyta šio komunikato 6 konstatuojamojoje dalyje, tam tikra didelio dydžio regioninė pagalba dideliems investicijų projektams gali turėti didelį poveikį prekybai ir labai iškreipti konkurenciją.

148 Antra, kaip matyti iš Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 7 konstatuojamosios dalies ir kaip nurodyta Gairių 68 punkte, Komisijos oficialaus tyrimo, laikantis individualizuoto požiūrio, tikslas – atlikti išsamų patikrinimą, „ar pagalba yra reikalinga investicijų skatinimui“ ir „ar pagalbos nauda yra didesnė nei konkurencijos iškreipimas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai“. Kadangi šios sąlygos yra kumuliacinės, tik jeigu atsakymas į pirmąją nurodytą dalį yra teigiamas, Komisija turi vertinti antrąją. Panašiai iš to paties komunikato 52 konstatuojamosios dalies matyti, jog tik „nustačiusi, kad pagalba [buvo] reikalinga kaip paskata investuoti atitinkamame regione“, ji turi palyginti regioninės pagalbos dideliame investiciniame projektui teigiamą ir neigiamą poveikį.

149 Taigi Bendrasis Teismas mano, kad dėl to, jog Komisija teisingai nurodė, kaip nagrinėjama pagalba gali iškreipti konkurenciją, jai nereikėjo atlikti atitinkamos rinkos faktinės situacijos ekonominės analizės (pagal analogiją žr. 2009 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Komisija / Italija ir Wam*, C-494/06 P, EU:C:2009:272, 58 punktą), priešingai, nei tvirtina ieškovė.

150 Vadinasi, taip pat reikia atmesti šį ieškovės nurodytą kaltinimą.

Dėl antrojo pagrindo ketvirtos dalies

- 151 Ieškovė iš esmės nurodo, kad jeigu Bendrasis Teismas turėtų nuspręsti, jog pagalba suderinama su vidaus rinka tik tiek, kiek ji leidžia kompensuoti papildomas faktines išlaidas, *quod non* reikia pažymėti, kad BMW per 2012 m. rugsėjo 28 d. Vokietijos Federacinės Respublikos pranešimą nurodė, jog tuo metu investicijų išlaidos Leipcigo gamybos vietoje buvo 46 mln. EUR didesnės nei palyginamos investicijų išlaidos Miuncheno gamybos vietoje. Anot ieškovės, šiame rašte nurodytas išsamus maždaug 29 mln. EUR sumos (kuri buvo pridėta prie 17 mln. EUR planavimo išlaidų, įvertintų priimant sprendimą dėl gamybos vietos 2009 m. gruodžio mėn.) paskirstymas, o tai atitinka papildomas grynąsias išlaidas dėl gamybos vietos. Todėl prašoma 45 257 260,13 EUR suma yra visiškai pagrįsta.
- 152 Dėl Komisijos vertinimų, nurodytų ginčijamo sprendimo 178 konstatuojamojoje dalyje, kad „dokumentai, kuriuos Vokietij[os Federacinė Respublika] pateikė 2012 m. rugsėjo mėn. ir kuriuose nurodytos papildomos išlaidos, nėra nei autentiški, nei parengti tuo metu, kai buvo priimtas nesvarbu, kokio pobūdžio sprendimas dėl gamybos vietos, nes jie parengti tik 2012 m. rugsėjo mėn.“, pirma, ieškovė tvirtina, kad, priešingai, tai yra BMW metinių ataskaitų ištraukos, patikrintos apskaitos įmonės. Antra, ji nurodo, kad šie dokumentai parengti siekiant, kad Komisija įvertintų nagrinėjamos pagalbos tinkamumą. Ieškovės nuomone, akivaizdžiai taip pat reikėjo atsižvelgti į papildomas išlaidas, susijusias su modelio i8 gamybos pajėgumais. Įstojusi į bylą šalis iš esmės palaiko ieškovės argumentus.
- 153 Komisija ginčija ieškovės teiginius.
- 154 Šiame kaltinime iš esmės pakartojami aspektai, jau nagrinėti anksčiau. Kadangi aptariamo rašto, Vokietijos Federacinės Respublikos išsiųsto Komisijai, data yra 2012 m. rugsėjo 28 d., jis negali būti laikomas reikšmingu nagrinėjant klausimą, ar „pagalba yra reikalinga investicijų skatinimui“ pagal Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 7 konstatuojamąją dalį. Reikia konstatuoti, kaip tai padarė Komisija, kad tik pirmoji investicija, susijusi su transporto priemonių i3 gamyba, yra reikšminga analizei, remiantis minėto komunikato 22 konstatuojamojoje dalyje nustatytu antruoju kriterijumi, siekiant nustatyti, ar pagalba paskatino įgyvendinti investicijų projektą atitinkamame regione, o ne kitur, nes ja kompensuoti bendrieji trūkumai ir išlaidos, susiję su vietos pagalba gavusiame regione pasirinkimu. Iš tiesų ieškovė atskirai neteigė, kad transporto priemonių i8 gamybos projektas taip pat buvo analizuojamas lyginant dėl gamybos vietos.
- 155 Šiuo klausimu taip pat reikia atkreipti dėmesį į ginčijamo sprendimo 187 konstatuojamąją dalį, pagal kurią iš esmės 2009 m. modelis i8 dar nebuvo įtrauktas į sprendimą investuoti į Leipcigo gamybos vietą. Tik kai BMW priėmė sprendimą dėl gamybos vietos Leipcige dėl modelio i3, papildomai buvo nuspręsta dėl modelio i8. Iš Vokietijos Federacinės Respublikos pateiktų dokumentų nematyti, kad šis antrasis sprendimas taip pat buvo susijęs su savarankišku regiono pasirinkimu, o reikėjo tinkamo sprendimo, ar būtina gaminti papildomą modelį i8 jau pasirinktoje Leipcigo gamybos vietoje. Taigi tokia situacija panaši į pirmąjį scenarijų, numatytą Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 22 dalyje.
- 156 Be to, būtent dėl transporto priemonių modelio i8 nebuvo prašyta jokios papildomos savarankiškos pagalbos, ir Vokietijos Federacinė Respublika patvirtino, kad pirminį projektą papildžius šiuo modeliu nepadidės Leipcigo gamybos vietoje gaminamų elektrinių transporto priemonių skaičius (šiuo klausimu žr. Vokietijos Federacinės Respublikos raštą, pateiktą Komisijai 2011 m. gegužės 25 d.).
- 157 2011 m. gegužės 25 d. Komisijai pateiktame rašte Vokietijos Federacinė Respublika padarė išvadą, kad net jeigu transporto priemonių i8 gamyba turėtų būti netoli numatytos viršutinės ribos per pirmuosius dvejus gamybos metus, bendras investicijų įvertinimas nebūtų viršytas. Ji aiškiai nurodė, kad ir modelio i3, ir modelio i8 gamybos apimtys bus įtrauktos į Leipcigo gamybos vietą. Anot jos, nenumatyta pakeisti pranešimo šiuo klausimu.

- 158 Taip pat reikia pažymėti, kad Vokietijos Federacinė Respublika nurodė, jog tik įveikus tam tikras pasaulinės finansų krizės pasekmes projektas tapo pažangesnis ar net prabangus, nes buvo įtrauktos anglies technologijos ir įkurtas naujų įgūdžių techninis centras Leipcige, apimant naujo projekto iš planavimą. Šiomis aplinkybėmis 2010 m. BMW nusprendė aptariamose gamybos vietoje gaminti ir pažangų modelį i8, ir plastikus, o dėl to labai padidėjo investicijų išlaidos, palyginti su planuotomis iš pradžių.
- 159 Nors tiesa, kad paskui Vokietijos Federacinė Respublika teigė, jog modelį i8 buvo galima gaminti mažesnėmis sąnaudomis Miuncheno gamybos vietoje, jokių palyginamųjų įrodymų šiuo klausimu nebuvo pateikta, priešingai nei investicijų i3 Leipcige pasirinkimo atveju. Be to, neįrodyta, kad Komisijos teiginys, jog atrodo pagrįsta „prijungti“ modelio i8 gamybą prie Leipcigo gamybos vietos, jau numatytos dėl modelio i3, nes gamybos medžiagos ir metodai iš dalies sutampa, reikštų akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 160 Šiomis aplinkybėmis Komisija teisingai nusprendė, kad tik pradinės numatytos išlaidos turėjo būti laikomos svarbiomis. Taigi negalima atsižvelgti į naują faktinių išlaidų vertinimą, nepaisant to, kad Komisija apie jį buvo informuota prieš priimančią ginčijamą sprendimą.
- 161 Taigi taip pat reikia atmesti šį kaltinimą ir visą antrąją pagrindą.

Dėl trečiojo pagrindo, nurodyto papildomai, susijusio su SESV 108 straipsnio 3 dalies ir Reglamento Nr. 800/2008 pažeidimu dėl pagalbos dydžio apribojimo mažesne suma nei ta, dėl kurios netaikoma pareiga pranešti

- 162 Anot ieškovės, iš Vokietijos Federacinės Respublikos pagal ginčijamame sprendime aprašytą investicijų projektą ji galėjo gauti 22,5 mln. EUR ribos neviršijančią pagalbą, pagrįstą „pagalbos schema, leidžiama Reglamentu Nr. 800/2008“ ir „nurodyta IZG“, jeigu būtų įvykdytos šiame Vokietijos įstatyme nurodytos sąlygos. Ji tvirtina, kad taip buvo „neatsižvelgiant į tai, ar pateiktas pranešimas pagal Reglamento Nr. 800/2008 6 straipsnio 2 dalį“. Todėl, jeigu nebūtų patenkintas pirmesnis reikalavimas, ieškovė prašo Bendrojo Teismo panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek Komisija aiškiai nesutinka, kad 22,5 mln. EUR pagalba būtų skirta BMW.
- 163 Ieškovė pažymi, kad dėl to Komisija draudžia Vokietijos Federacinei Respublikai skirti 22,5 mln. EUR dydžio pagalbą, priešingai, nei būtų tuo atveju, jeigu nebūtų teikiama pranešimo arba jeigu ji būtų nepranešusi. Ieškovė teigia, kad tai yra SESV 108 straipsnio 3 dalies, Reglamento Nr. 800/2008 pažeidimas ir piktnaudžiavimas įgaliojimais, kuriuo neteisėtai apribojami Vokietijos Federacinės Respublikos įgaliojimai. Anot ieškovės, kadangi IZG „yra esama pagalbos schema“, Komisija gali nagrinėti tik konkrečias priemones, apie kurias pranešta dėl to, kad jos viršijo ribą, kai reikia pranešti. Žemiau šios ribos pagalba visada turėtų būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal IZG. Įstojusi į bylą šalis iš esmės pritaria ieškovės teiginiams.
- 164 Komisija ginčija ieškovės ir įstojusios į bylą šalies teiginius.
- 165 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pareiga pranešti yra vienas pagrindinių SESV valstybės pagalbos srityje įtvirtintos kontrolės sistemos elementų. Pagal šią sistemą valstybės narės privalo, pirma, pranešti Komisijai apie kiekvieną priemonę, kuria siekiama teikti ar keisti pagalbą, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, antra, neįgyvendinti šios priemonės, kaip numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje, tol, kol minėta institucija priims galutinį sprendimą dėl šios priemonės (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 31 punktą).

- 166 Atitinkamai valstybei narei tenkanti pareiga pranešti Komisijai apie bet kokią naują pagalbą detalizuota 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisyklės (OL L 83, 1999, p. 1), 2 straipsnyje (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 32 punktas).
- 167 Taigi pagal SESV 109 straipsnį Europos Sąjungos Tarybai leidžiama priimti atitinkamus SESV 107 ir 108 straipsnių taikymo reglamentus ir nustatyti SESV 108 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygas bei pagalbos rūšis, kurioms netaikoma pastarojoje nuostatoje nustatyta tvarka (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 33 punktas).
- 168 Be to, pagal SESV 108 straipsnio 4 dalį Komisija gali priimti reglamentus dėl valstybės pagalbos rūšių, kurioms Tarybos sprendimu pagal SESV 109 straipsnį netaikoma SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 34 punktas).
- 169 Taigi, remiantis SESV 109 straipsniu, buvo priimtas 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 dėl [SESV 107 ir 108] straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 142, 1998, p. 1), pagal kurį vėliau buvo priimtas Reglamentas Nr. 800/2008 (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 35 punktas).
- 170 Iš to matyti, kad, nepaisant pareigos iš anksto pranešti apie kiekvieną priemonę, kuria siekiama suteikti arba pakeisti naują pagalbą, tenkančios valstybėms narėms pagal sutartis ir esančios vienu iš svarbiausių valstybės pagalbos kontrolės elementų, jeigu valstybės narė nustatyta pagalbos priemonė atitinka Reglamente Nr. 800/2008 numatytas atitinkamas sąlygas, ši valstybė narė gali remtis galimybe būti atleistai nuo pareigos pranešti. Priešingai, iš Reglamento Nr. 800/2008 7 konstatuojamosios dalies matyti, kad apie valstybės pagalbą, kuriai netaikomas šis reglamentas, reikia pranešti, kaip numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 36 punktas).
- 171 Remiantis tuo darytina išvada, kad, kaip bendros taisyklės pranešti išimtis, Reglamentas Nr. 800/2008 ir jame numatytos sąlygos turi būti aiškinami siaurai (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 37 punktas).
- 172 Toks požiūris pateisinamas atsižvelgiant į bendrų bendrosios išimties reglamentų tikslus, pavyzdžiui, nurodytus Reglamento Nr. 994/98 4 ir 5 konstatuojamosiose dalyse. Iš tikrųjų, nors Komisija gali priimti tokius reglamentus, kad užtikrintų veiksmingą konkurencijos taisyklių valstybės pagalbos srityje priežiūrą ir palengvintų administracinį valdymą, nesusilpnindama Komisijos kontrolės šioje srityje, tokių reglamentų tikslas taip pat yra padidinti skaidrumą ir teisinį saugumą. Šiuos reglamentuose, dėl to įskaitant Reglamentą Nr. 800/2008, numatytų sąlygų paisymas leidžia užtikrinti, kad šie tikslai būtų visiškai pasiekti (2016 m. liepos 21 d. Sprendimo *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, 38 punktas).
- 173 Šioje byloje Bendrasis Teismas konstatuoja, kiek tai susiję konkrečiai su regionine pagalba, viršijančia ribas, kai pagal Reglamento Nr. 800/2008 6 straipsnio 2 dalį kyla pareiga atskirai pranešti Komisijai, kad ji negali būti vertinama pagal šią dalį, nes šiai pagalbai netaikomas reglamentas, ji turi būti vertinama pagal Komunikatą dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų, jeigu įvykdytos Gairėse numatytos sąlygos ir bendrai atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus (taip pat žr. šio sprendimo 65–67 punktus).
- 174 Iš tiesų dėl Reglamento Nr. 800/2008 6 straipsnio 2 dalies nuostatos taikymo reikia pažymėti, kad ji turi būti aiškinama būtent atsižvelgiant į to paties reglamento 6 straipsnio 1 dalį, pagal kurią „šis reglamentas netaikomas nei *ad hoc*, nei pagal pagalbos schemą suteiktai individualiai pagalbai, kurios

bendrasis subsidijos ekvivalentas viršija [numatytas] ribas“. Tačiau, priešingai, nei tvirtina ieškovė, tik dėl pagalbos, kuri atitinka reglamentą ir neviršija ribos, kai reikia pranešti, būtina remtis jo 5 konstatuojamąja dalimi:

„Pagal šį reglamentą išimtis turėtų būti taikoma bet kokiai visas atitinkamas šio reglamento sąlygas atitinkančiai pagalbai ir bet kokiai pagalbos schemai, jeigu bet kokia pagal šią schemą teikiama individuali pagalba atitinka visas atitinkamas šio reglamento sąlygas. Siekiant užtikrinti skaidrumą ir veiksmingesnę pagalbos kontrolę, bet kokia pagal šį reglamentą taikoma individualios pagalbos priemonė turėtų turėti aiškią nuorodą į [šio reglamento] II skyriaus taikomą nuostatą ir į nacionalinę teisę, kuriomis grindžiama individuali pagalba.“

- 175 Taip pat reikia priminti, kad pagal Gaires, būtent jų 64 punktą, valstybės narės privalo atskirai pranešti Komisijai apie tam tikrą pagalbą dideliems investicijų projektams pagal esamą schemą, jeigu pagalba atitinka minėtose Gairėse nustatytas sąlygas.
- 176 Šiomis aplinkybėmis, priešingai, nei tvirtina ieškovė ir įstojusi į bylą šalis, negalima manyti, kad nagrinėjamai pagalbai taikoma išimtis dėl to, kad jai taikytinas Reglamentas Nr.°800/2008 ar IZG. Iš tiesų, kadangi ji viršija numatytą ribą, nuo kurios privaloma pranešti, Komisija teisingai nusprendė, kad ji turėjo pagalbą vertinti kaip individualią pagalbą, o ne kaip pagalbą, kuriai taikomas reglamentas dėl bendrosios išimties ar kaip esamą leistą pagalbą (pagal analogiją žr. generalinio advokato M. Wathelet išvados byloje *Komisija / Italija*, C-467/15 P, EU:C:2017:24, 61–73 punktus ir nurodytą jurisprudenciją).
- 177 Bendrasis Teismas mano, kad šioje byloje nėra viena iš nuostatų, nurodytų ieškovės ar įstojusios į bylą šalies, neleidžia pagrįsti jų teiginio, kad Komisija viršijo įgaliojimus, vertindama visos pagalbos, apie kurią pranešta, suderinamumą su vidaus rinka, o ne tik jos dydį, viršijantį ribą, nuo kurios pranešama. Visų pirma šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tai, jog Komisija priima sprendimą leisti pagalbą, apie kurią jai pranešta, sukelia svarbių ir privalomų teisinių pasekmių, nebent jis gali būti užginčytas Sąjungos teismuose. Taigi tai yra kitokia procedūrinė tvarka nei ta, kuriai taikoma bendroji išimtis, grindžiama suderinamumo su vidaus rinka prielaida. Tokiomis aplinkybėmis, kaip šioje byloje pagalbos suderinamumo iki tam tikros ribos prielaida negali būti viršesnė nei jos individualus vertinimas, nes akivaizdu, kad jai taikoma pareiga pranešti, t. y. kad iš pirmo žvilgsnio ji laikyta ypač svarbia dėl galimo poveikio konkurencijai.
- 178 Be to, net Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 56 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „Komisija gali nuspręsti patvirtinti pagalbą, nustatyti tam tikras su ja susijusias sąlygas ar ją uždrausti“. Todėl šioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, pirma, kad jeigu pagal Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsnio 4 dalį Komisija priima sąlyginį sprendimą, siekdama apriboti galimą konkurencijos iškraipymą ir užtikrinti proporcingumą, ji gali nustatyti sąlygas; antra, ji gali, be kita ko, sumažinti pagalbos, apie kurią buvo pranešta, sumą ar intensyvumą tiek, kiek to reikia, kad pagalba būtų laikoma proporcinga, taigi suderinama su vidaus rinka.
- 179 Priešingai, nei tvirtina ieškovė, pirma nurodytų išvadų nepaneigia nuoroda į išnašą dėl Komunikato dėl regioninės pagalbos dideliems investicijų projektams nuodugnaus vertinimo kriterijų 56 dalies, kurioje nurodyta, kad „jeigu pagalba teikiama pagal esamą regioninės pagalbos schemą, reikia pažymėti, kad valstybė narė išlaiko galimybę skirti tokią pagalbą, kurios lygis turi būti toks, kad atitiktų didžiausią leidžiamą sumą, kurią pagal galiojančias taisykles galima skirti investicijai, kurios tinkamos finansuoti išlaidos yra 100 mln. EUR“. Iš tiesų ši išnaša negali būti laikoma turinčia pirmenybę prieš aplinkybę, kad šioje byloje nagrinėjama pagalba, apie kurią pranešta pagal Reglamento Nr.°800/2008 6 straipsnio 2 dalį, turėjo būti vertinama kaip individuali pagalba, o ne kaip pagalba, skirta pagal patvirtintą regioninės pagalbos schemą. Šiuo klausimu jau konstatuota, kad pagal aptariamą komunikatą ir atlikdama vertinimą pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį Komisija turi įvertinti, be kita ko, pagalbos

skatinamąjį pobūdį ir proporcingumą. Būtent tuo remdamasi Komisija nusprendė, kad pagalba suderinama su vidaus rinka tik iki 17 mln. EUR dydžio, atitinkančio sąnaudų skirtumą tarp Miuncheno ir Leipcigo gamybos vietų, įvertintą priimant sprendimą dėl investicijų ir jų vietos.

180 Be to, dėl nurodytų priežasčių reikia atmesti įstojusios į bylą šalies teiginius, nurodytus įstojimo į bylą paaiškinimo 61–67 punktuose, jog iš esmės šiuo atveju reikia manyti, kad nagrinėjama pagalba iki ribos, nuo kurios pranešama, patenka į esamą pagalbos schemą, kurios suderinamumas su vidaus rinka jau turėjo būti nagrinėtas Komisijos. Priešingai, Bendrasis Teismas mano, kad pagalba, apie kurią pranešta nagrinėjamu atveju, kuri viršijo dėl atskiro pranešimo numatytas ribas, turi būti laikoma patenkančia į išlygą dėl patvirtinimo ar išimties, kuri būtų taikoma aptariamai bendrajai pagalbos schemai, t. y. IZG (pagal analogiją žr. 1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *AITEC ir kt. / Komisija*, T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130, 124–131 punktus).

181 Šiomis aplinkybėmis darytina išvada, jog Komisija teisingai nusprendė, kad tik individuali analizė leistų įteisinti tokią pagalbą ar jos dalį. Be to, reikia konstatuoti, kad tokios analizės reikalingumas atitinka SESV 107 straipsnio tikslą, kuriuo, kaip konkurencijos taisyklė, iš esmės siekiama neleisti, kad valstybių narių skiriama pagalba iškreiptų konkurenciją ar darytų poveikį prekybai vidaus rinkoje. Šis požiūris taip pat atitinka principus pagal 2002 m. kovo 6 d. Sprendimą *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija*, (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59, 228 ir 229 punktai), pagal kurią pagalba, viršijanti pagalbos schemai numatytas ribas, net jeigu tai yra bendroji pagalbos schema, dėl kurios priimtas patvirtinimo sprendimas, negali būti laikoma visiškai į ją patenkančia.

182 Vadinas, taip pat reikia atmesti trečiąjį ieškovės nurodytą pagrindą, bet kuriuo atveju nesant reikalingumo priimti sprendimo iš esmės dėl klausimo, ar tokiu atveju, jeigu nagrinėjamas pagalbos projektas būtų neviršijęs 22,5 mln. EUR, jis būtų atitikęs IZG nurodytas sąlygas, ir dėl to atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

183 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

184 Kadangi ieškovė bylą pralaimėjo, ji turi padengti savo ir Komisijos patirtas išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

185 Įstojusi į bylą šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**
2. *Bayerische Motoren Werke AG* padengia savo ir Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
3. *Freistaat Sachsen* padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Dittrich

Szwarcz

Tomljenović

Paskelbta 2017 m. rugsėjo 12 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.